

Brusel 30. listopadu 2018
(OR. en)

14784/18

Interinstitucionální spis:
2016/0190(CNS)

JUSTCIV 292

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Rada
Č. dok. Komise:	10767/16
Předmět:	Návrh nařízení Rady o příslušnosti, a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o mezinárodních únosech dětí (přepracované znění) – obecný přístup

I. AKTUÁLNÍ STAV

1. Dopisem ze dne 30. června 2016 předložila Komise Radě a Evropskému parlamentu návrh nařízení Rady o příslušnosti, a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o mezinárodních únosech dětí (přepracované znění) (dále jen „přepracované nařízení Brusel IIa“).

2. Navrhované přepracované znění nařízení Brusel IIa podléhá zvláštnímu legislativnímu postupu podle čl. 81 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie a je třeba, aby se Rada usnesla jednomyslně.
3. Evropský parlament vydal k návrhu Komise stanovisko dne 18. ledna 2018. V souladu s judikaturou Soudního dvora je však nezbytné Evropský parlament opětovně konzultovat vždy, kdy se přijatý konečný text jako celek co do své podstaty odchyluje od toho, který již byl s Parlamentem konzultován, s výjimkou případů kdy změny v zásadě odpovídají přání, které vyslovil samotný Parlament.
4. Evropský hospodářský a sociální výbor vydal k návrhu Komise stanovisko dne 26. ledna 2017.
5. Evropský inspektor ochrany údajů vydal k návrhu Komise stanovisko dne 15. února 2018.
6. V souladu s článkem 3 a čl. 4a odst. 1 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, oznámily Spojené království a Irsko své přání účastnit se přijímání a používání navrhovaného (přepracovaného) nařízení Brusel IIa.
7. V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání navrhovaného přepracovaného nařízení Brusel IIa a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné.

II. FINALIZACE PŘEPRACOVANÉHO ZNĚNÍ

8. Rada od zahájení jednání v roce 2016 pravidelně prováděla přezkum práce na navrhovaném přepracovaném znění nařízení Brusel IIa a poskytovala k ní pokyny. Dále uspořádala politické rozpravy o následujících klíčových částech návrhu: výslech dítěte (červen 2017), zrušení doložky vykonatelnosti (prosinec 2017), posílení úlohy ústředních orgánů (březen 2018) a také o umístění dítěte v jiném členském státě, pohybu předběžných opatření včetně opatření zajišťovacích a dalším postupu pro úplné zrušení doložky vykonatelnosti (červen 2018). Tyto rozpravy vytvořily podmínky pro další práci na navrhovaném přepracovaném znění nařízení.
9. Díky nim bylo možné značně pokročit v zásadních otázkách na technické úrovni. Předsednictví je tedy toho názoru, že nadešel čas, aby Rada přijala obecný přístup ke znění článků a nejdůležitějších bodů odůvodnění navrhovaného nařízení, a to aniž by byla dotčena finalizace určitých otázek technické či redakční povahy v souvislosti s finalizací bodů odůvodnění a příloh.
10. Předsednictví s ohledem na zásadu jednomyslnosti a zásadu, že dokud není dohodnuto vše, není dohodnuto nic, nyní předkládá tento kompromisní návrh Radě s cílem dosáhnout dohody mezi všemi členskými státy.
11. Na prvky kompromisního znění je zapotřebí nahlížet jako na ucelený balíček, jehož cílem je stanovit nová pravidla, jejichž používání bude pro děti, jejich rodiny i pro právníky jednodušší a efektivnější. Kompromisní znění rovněž nastoluje křehkou rovnováhu mezi různými postoji členských států a podporuje jejich vzájemnou důvěru.

III. HLAVNÍ PRVKY KOMPROMISNÍHO BALÍČKU

A - Úplné zrušení doložky vykonatelnosti u rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti

12. Rada pro spravedlnost a vnitřní věci se v prosinci 2017 dohodla na zrušení doložky vykonatelnosti u všech rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti s výhradou zavedení náležitých záruk. Úplným zrušením doložky vykonatelnosti se ušetří čas a peníze občanů, kdykoli je třeba pohybu rozhodnutí. To je zásadně důležité zejména v přeshraničních případech týkajících se dětí, kdy čas má rozhodující význam.
13. Rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti, která jsou vykonatelná v členském státě, kde byla vydána, by tudíž měla být vykonatelná v jiném členském státě, aniž se požaduje prohlášení vykonatelnosti. Záruky související se zrušením doložky vykonatelnosti budou obsaženy v důvodech pro odmítnutí uznání a odepření výkonu, jimiž jsou veřejný pořádek, neslučitelnost, absence účinného doručení v případech nedostavení se k soudu, nositelé rodičovské zodpovědnosti nedostali příležitost být vyslechnuti, dítě nedostalo příležitost být vyslechnuto a nedodržení postupu konzultace v případech přeshraničního umístění. Podle současného nařízení je ponecháno na vnitrostátním právu, zda může tyto důvody vznést některá ze stran nebo se tyto důvody uplatní *ex officio* podle vnitrostátního práva.
14. Nová pravidla by měla jasně stanovit, že ta rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti, na něž se vztahuje zvláštní zacházení, pokud jde o jejich přeshraniční pohyb, by s výhradou náležitých záruk „privilegovanými“ zůstala. Předsednictví je toho názoru, že kompromis by měl vycházet ze současného stavu, kdy je pro osvědčená rozhodnutí, která přiznávají právo na styk s dítětem, a rozhodnutí, která obsahují navrácení dítěte na základě „nadřazujícího mechanismu“, stanoveno zvláštní zacházení.

15. K těmto „privilegovaným“ rozhodnutím by bylo připojeno právně závazné osvědčení, jež by bylo možné opravit či zrušit v členském státě původu, kde bylo chybně uděleno. Touto možností napadnout osvědčení v členském státě původu by se posílilo právo na obhajobu a podpořila vzájemná důvěra mezi členskými státy. V členském státě, kde se o uznání a výkon žádá, by se proti uznání a výkonu mohl uplatnit pouze důvod neslučitelnosti.

B – Harmonizace určitých pravidel pro vykonávací řízení

16. Předsednictví se domnívá, že vykonávací řízení v případě rozhodnutí vydaných v jiném členském státě by se v zásadě i nadále měla řídit právem členského státu výkonu, bez ohledu na povahu opatření, jež jsou k výkonu použita, ať již se jedná o pokuty nebo donucovací opatření. Zdá se však, že pro zlepšení systému volného pohybu rozhodnutí v této oblasti mají zásadní význam minimální harmonizovaná pravidla pro to, jak postupovat v případě, že po vydání rozhodnutí dojde k významné změně okolností. Tato pravidla by proto měla zahrnovat určitý počet harmonizovaných důvodů pro pozastavení či odepření výkonu jako takového v členském státě výkonu. Tím by bylo zajištěno, že výkon lze ve všech členských státech odepřít nebo pozastavit za převážně stejných podmínek, čímž by se zvýšila právní jistota pro všechny rodiče a jejich děti. Tento přístup by nevylučoval použití vnitrostátních důvodů pro odepření, které jsou v souladu s tímto nařízením a souvisejí v první řadě s formálními požadavky vnitrostátního práva týkajícími se výkonu a postupů.

C – Jasná pravidla týkající se možnosti dítěte vyjádřit svůj názor

17. Mělo by se zavést zvláštní ustanovení, jež by stanovilo povinnost umožnit dítěti vyjádřit svůj názor. V něm by bylo uvedeno, že dítěti, které je schopno vytvářet si vlastní názor, musí být v přeshraničních věcech podle tohoto nařízení poskytnuta skutečná a účinná příležitost svůj názor vyjádřit. Pokud dítě svůj názor vyjádří, soud by měl v souladu s vnitrostátním právem a postupy přikládat názoru dítěte náležitý význam s ohledem na jeho věk a stupeň vyspělosti. Tím se nijak nemění základní zásada spočívající v dodržování nejlepších zájmů dítěte ve věcech rodičovské zodpovědnosti, je však jasné stanoveno, že dítě není pouhým předmětem řízení. Podmínky pro výslech dítěte by měly být ponechány na vnitrostátním právu a postupech a soudy jiného členského státu by neměly mít možnost je přezkoumávat.
18. Povinnost poskytnout dítěti, které je schopno vytvářet si vlastní názor, skutečnou a účinnou příležitost vyjádřit svůj názor, nicméně neplatí absolutně. Jestliže dítěti nebyla nabídnuta příležitost vyjádřit svůj názor, lze odmítnout uznání a odepřít výkon rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti, s výjimkou řízení, jež se týkají pouze majetku dítěte, jestliže výslech dítěte není vyžadován s ohledem na předmět řízení nebo pokud výslechu dítěte bránily závažné důvody, zejména s ohledem na naléhavost věci.

D – Jasnější pravidla pro umístění dítěte v jiném členském státě

19. Umístění dítěte v jiném členském státě bude i nadále podléhat postupu konzultace za účelem získání souhlasu. Podle předsednictví je však stále zapotřebí stanovit jasnější oblast působnosti pravidel pro přeshraniční umístění: tímto postupem by se mělo řídit rovněž umístění jako výchovné opatření z důvodu poruch chování dítěte, zatímco umístění – výchovné či sankční – nařízené v důsledku jednání dítěte, které by v případě spáchání dospělou osobou mohlo být trestným činem podle vnitrostátního trestního práva, a to bez ohledu na skutečnost, zda by to v daném případě mohlo vést k odsouzení, je i nadále vyloučeno. Umístění u rodičů (nebo jiných blízkých příbuzných, pokud a v rozsahu, v jakém to oznámí členský stát, kde dítě může být umístěno) by tomuto postupu podléhat nemělo. Předsednictví poznamenává, že by nařízení mohlo usnadnit případnou výměnu informací za účelem zjištění a shromáždění informací o příbuzných nebo jiných osobách, jež mohou být způsobilé pečovat o dítě, v jehož případě se uvažuje o umístění do ústavní nebo pěstounské péče. Předsednictví také vidí potřebu jasnějších procesních pravidel: nová pravidla budou zahrnovat tříměsíční lhůtu pro udělení nebo odmítnutí souhlasu. Nová pravidla členskými státy nebrání v možnosti zachovávat nebo uzavírat přeshraniční dohody a ujednání zjednodušující postup konzultace za účelem získání souhlasu v jejich vzájemných vztazích.

E – Jasnější pravidla pro pohyb veřejných listin a dohod

20. Vzhledem k tomu, že roste počet členských států, v nichž jsou povoleny mimosoudní dohody o rozluce a rozvodu nebo ve věcech rodičovské zodpovědnosti, kompromisní znění vypracované předsednictvím jasně uvádí, že pohyb těchto veřejných listin a dohod představuje horizontální otázku a je zapotřebí jej s výhradou určitých záruk usnadnit. Jelikož by nařízení nemělo umožňovat volný pohyb pouhých soukromých dohod, řešením by mělo být to, že pohyb je možný pouze tehdy, pokud veřejnou listinu formálně vyhotovil nebo registroval nebo dohodu registroval orgán, jenž závisí na každém vnitrostátním systému. Je zásadní, aby pohyb mohl probíhat pouze tam, kde příslušnost členského státu, jehož orgány formálně vyhotovily nebo registrovaly veřejné listiny nebo registrovaly dohody, byla ověřena v členském státě původu. Dále je zapotřebí vydat příslušné osvědčení. Kromě toho by se měly jako důvod pro odmítnutí uznání nebo odepření výkonu uplatňovat další záruky, např. veřejný pořádek.

F – Jasnější pravidla pro případy únosů dětí v rámci EU

21. Pohyb rozhodnutí nařizujících navrácení dítěte podle Haagské úmluvy z roku 1980 je zahrnut v přepracovaném znění v rámci obecných pravidel pro uznání a výkon rozhodnutí. Pohyb ostatních rozhodnutí, která obsahují navrácení dítěte na základě „nadřazujícího mechanismu“, i nadále probíhá jako oběh „privilegovaných“ rozhodnutí podle zvláštních pravidel pro uznání a výkon rozhodnutí. Kompromisní znění vypracované předsednictvím však stanoví, že tento mechanismus by se měl omezovat na rozhodnutí ve věci práva péče o dítě, jež zahrnují navrácení dítěte a byla vydána v členském státě (předchozího) obvyklého bydliště dítěte poté, co bylo v jiném členském státě vydáno rozhodnutí o odmítnutí navrácení, a to výlučně na základě některých důvodů pro odmítnutí uvedených v Haagské úmluvě z roku 1980. Tím by se vyjasnila pravidla, jež platí pro případy únosů dětí v rámci EU, a vztah k Haagské úmluvě z roku 1980.
22. Přepracované znění navíc ukládá jasné a realistické lhůty soudům, jež řeší případy únosů dětí v kterékoli fázi řízení, a to co nejrychleji. Tam, kde je to vhodné, se dostává více pozornosti alternativnímu řešení sporů, tak aby se usnadnila řešení, jež vycházejí ze smluvní volnosti stran a pomáhají dosáhnout udržitelných ujednání.
23. S cílem minimalizovat rizika pro fyzický a psychický stav dítěte v průběhu řízení týkajících se únosů je možné nařídít přiměřená ochranná opatření, a to i v zájmu zajištění styku rodiče, který zůstal bez dítěte, s dítětem během tohoto řízení tam, kde je to v nejlepším zájmu dítěte, a opatření zaměřená na minimalizaci vážného nebezpečí fyzické nebo psychické újmy, jemuž by dítě mohlo být v důsledku navrácení vystaveno.

IV. ZÁVĚR

24. S ohledem na uvedené informace se ministři vyzývají, aby se vyjádřili, zda:

- a) schvalují obecný přístup uvedený v příloze této poznámky jako kompromisní balíček;
- b) berou na vědomí, že zbývající části bodů odůvodnění a příloh nařízení budou na technické úrovni finalizovány co nejdříve po zasedání Rady.

Změny oproti návrhu Komise nebo nově vložený text v příloze jsou vyznačeny **tučně** a vypuštěný text je označen symbolem (...). V bodech odůvodnění v poznámkách pod čarou změny vyznačeny nejsou.

Návrh
nařízení Rady
o příslušnosti, a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské
zodpovědnosti a o mezinárodních únosech dětí
(přepracované znění)

[...]

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I
OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

Článek 1
Oblast působnosti

1. Toto nařízení se použije (...) na občanskoprávní věci (...) ¹ **týkající se:**

¹ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Proto Unie přijímá mimo jiné opatření týkající se justiční spolupráce v občanskoprávních věcech s mezinárodním prvkem, zejména když je to nezbytné k řádnému fungování vnitřního trhu. Pojem „občanskoprávní věci“ by měl být vykládán samostatně, v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora Evropské unie. Měl by být považován za autonomní pojem, který je nutno vykládat s odkazem jednak na cíle a systém tohoto nařízení, jednak na obecné zásady vyvozené ze všech vnitrostátních právních řádů. Pojem „občanskoprávní věci“ by tedy měl být vykládán tak, že může zahrnovat i opatření, která mají z pohledu práva členského státu veřejnoprávní povahu. Měl by zahrnovat zejména veškeré návrhy, opatření či rozhodnutí ve věcech „rodičovské zodpovědnosti“ ve smyslu tohoto nařízení, v souladu s jeho cíli.“

- a) rozvodu, rozluky nebo prohlášení manželství za neplatné;
- b) přiznání, výkonu, převedení a úplného nebo částečného odnětí rodičovské zodpovědnosti.

2. Věci uvedené v odst. 1 **písm. b)** mohou zejména zahrnovat:

- a) práva péče o dítě a práva na styk s dítětem;
- b) poručníctví, opatrovnictví a podobné instituty;
- c) určení osoby, orgánu nebo jiného subjektu odpovědných za (...) **dítě** či jeho majetek nebo pověřených zastupováním dítěte či napomáháním dítěti a stanovení jejich úkolů;
- d) umístění dítěte do (...) ústavní nebo **pěstounské** péče;²
- e) opatření k ochraně dítěte spojená se správou, zachováním nebo nakládáním s (...) majetkem **dítěte**.

² Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Jakékoli umístění dítěte do pěstounské péče – tj. do péče jedné či více osob – nebo do ústavní péče, např. do sirotčince nebo dětského domova, v jiném členském státě by mělo spadat do oblasti působnosti tohoto nařízení, pokud není výslovně vyňato, jako je například umístění za účelem adopce, umístění do péče rodiče nebo jiného blízkého příbuzného dle prohlášení přijímajícího členského státu. V důsledku toho by mělo být zahrnuto i „výchovné umístění“ nařízené soudem nebo příslušným orgánem se souhlasem rodičů nebo dítěte nebo na jejich žádost z důvodu poruch chování dítěte. Vyloučeno by mělo být pouze umístění – výchovné či sankční – nařízené či zařízené v důsledku jednání dítěte, které by v případě spáchání dospělou osobou mohlo být trestným činem podle vnitrostátního trestního práva, a to bez ohledu na skutečnost, zda by to v konkrétním případě mohlo vést k odsouzení.“

2a. Kapitoly III a VI tohoto nařízení se použijí ve věcech neoprávněného přemístění nebo zadržení dítěte ve více než jednom členském státě, a doplňují tak Haagskou úmluvu z roku 1980 o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí (dále jen „Haagská úmluva z roku 1980“). Kapitola IV tohoto nařízení se použije na rozhodnutí, která nařizují navrácení dítěte do jiného členského státu podle Haagské úmluvy z roku 1980 a která musí být vykonána v jiném členském státě, než je členský stát, v němž byla vydána.³

3. Toto nařízení se nepoužije na:

- a) určení nebo popření rodičovství;
- b) rozhodnutí o osvojení, předadopční opatření nebo na neplatnost či zrušení osvojení;
- c) příjmení a jména dítěte;
- d) dosažení zletilosti;
- e) vyživovací povinnosti;
- f) správy majetku nebo dědictví;
- g) opatření přijatá v důsledku trestných činů spáchaných dětmi.⁴

³ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Ačkoli řízení o navrácení podle Haagské úmluvy z roku 1980 není řízením ve věcech rodičovské zodpovědnosti, mělo by se na rozhodnutí nařizující navrácení dítěte podle Haagské úmluvy z roku 1980 vztahovat uznání a výkon podle kapitoly IV tohoto nařízení, pokud je třeba je vykonat v jiném členském státě v důsledku dalšího únosu dítěte po nařízení jeho navrácení. Kromě toho by se i další kapitoly tohoto nařízení měly i nadále vztahovat na další aspekty v případech neoprávněného přemístění nebo zadržení dítěte, například ustanovení o příslušnosti soudu členského státu obvyklého bydliště a ustanovení o uznávání a výkonu týkající se všech příkazů vydaných tímto soudem.“

⁴ Viz navrhovaný bod odůvodnění v poznámce pod čarou č. 2.

Článek 2

Definice

1. Pro účely tohoto nařízení se použijí tyto definice:

(...**a**) „(...) **soudem**“ se rozumí jakýkoliv (...) orgán členského státu příslušný k rozhodování ve věcech spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení;

(...)

(...**b**) „rozhodnutím“ se rozumí **rozhodnutí⁵ soudu členského státu, včetně** usnesení, příkazu nebo rozsudku (...), **týkající se** rozvodu, rozluky, (...) prohlášení **manželství** za neplatné (...) nebo rodičovské zodpovědnosti;

⁵ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„V souladu s judikaturou Soudního dvora by pojem „soud“ měl být chápán široce, aby zahrnoval nejen soudy vykonávající soudní funkce, ale i správní orgány nebo další orgány, jako jsou notáři, které nebo kteří vykonávají příslušnost v určitých věcech manželských či věcech rodičovské odpovědnosti. Všechny soudy ve smyslu tohoto nařízení by měly být vázány pravidly příslušnosti, která jsou v něm stanovena.

Jakákoli dohoda schválená soudem po přezkoumání podstaty v souladu s vnitrostátními právními předpisy a postupy by měla být uznána nebo vykonána jako „rozhodnutí“. Jiné dohody, které nabývají v členském státě původu závazné právní účinky po formálním zásahu orgánu veřejné moci nebo jiného orgánu, sděleného pro tento účel členským státem Komisi, by měly nabýt účinku v jiných členských státech v souladu se zvláštními ustanoveními tohoto nařízení o veřejných listinách a dohodách.“

Pro účely kapitoly IV „rozhodnutí“ zahrnuje:

- i) rozhodnutí vydané v jednom členském státě, kterým se nařizuje navrácení dítěte do jiného členského státu podle Haagské úmluvy z roku 1980 a které musí být vykonáno v jiném členském státě, než je členský stát, v němž bylo vydáno;**
- ii) předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích nařízená soudem, který je podle tohoto nařízení příslušný rozhodovat ve věci samé, nebo opatření nařízená v souladu s čl. 25 odst. 4 ve spojení s článkem 14.**

Pro účely kapitoly IV „rozhodnutí“ nezahrnuje předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích, která takový soud nařídil, aniž by předvolal odpůrce, ledaže bylo rozhodnutí obsahující uvedené opatření doručeno odpůrci před jeho výkonem.

b1) „veřejnou listinou“ se rozumí písemnost, která byla formálně vyhotovena nebo registrována jako veřejná listina v kterémkoli členském státě ve věcech spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení a jejíž pravost:

- i) se vztahuje na podpis a obsah listiny; a**
- ii) byla ověřena orgánem veřejné moci nebo jiným orgánem k tomu zmocněným.⁶ Členské státy v souladu s článkem 81 sdělí tyto orgány Komisi;**

⁶ Pojem „zmocnění“ uvedený v písmeni b1) bodu ii) je vykládán samostatně v souladu s definicí „veřejné listiny“ používanou horizontálně v jiných nástrojích EU (jako je nařízení o vyživovací povinnosti, nařízení o dědictví nebo přepracované znění nařízení Brusel I) a s ohledem na účely tohoto nařízení.

b2) „dohodou“ se pro účely kapitoly IV rozumí písemnost, která není veřejnou listinou, byla přijatá stranami v záležitostech spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení a byla zaregistrována orgánem veřejné moci⁷ sděleným členským státem Komisi v souladu s článkem 81 za tímto účelem;

(...c) „členským státem původu“ se rozumí členský stát, ve kterém bylo rozhodnutí (...) vydáno, ve kterém byla veřejná listina formálně vyhotovena nebo registrována nebo ve kterém byla dohoda zaregistrována;

(...d) „členským státem výkonu“ se rozumí členský stát, v němž je navrhován výkon rozhodnutí, veřejné listiny nebo dohody;

⁷ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Nařízení by nemělo umožňovat volný pohyb pouhých soukromých dohod. Umožněn by však měl být volný pohyb dohod, které nejsou ani rozhodnutím ani veřejnou listinou, ale byly zaregistrovány orgánem veřejné moci k tomu příslušným. Mezi takové veřejné orgány mohou patřit notáři provádějící registraci dohod, i když vykonávají svobodné povolání.“

- (...e) „dítětem“ se rozumí každá osoba mladší 18 let;⁸
- (...f) „rodičovskou zodpovědností“ se rozumějí veškerá práva a povinnosti fyzické nebo právnické osoby týkající se dítěte nebo majetku dítěte, která jsou jí svěřeny rozhodnutím, právními předpisy nebo právně závaznou dohodou, včetně práva péče o dítě a právo na styk s dítětem;
- (...g) „nositelům rodičovské zodpovědnosti“ se rozumí osoba, orgán nebo jiný subjekt, které mají rodičovskou zodpovědnost k dítěti;

⁸ Vkládá se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Toto nařízení by mělo být použitelné na všechny děti do věku 18 let, stejně jako je tomu v případě Haagské úmluvy ze dne 19. října 1996 o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí (dále jen „Haagská úmluva z roku 1996“), a to i v případech, kdy ještě před dovršením tohoto věku nabyly způsobilost podle jejich osobního stavu, například dosažením zletilosti z důvodu uzavření manželství. To by mělo zabránit překrývání s působností Haagské úmluvy z 13. ledna 2000 o mezinárodní ochraně dospělých, která je použitelná od věku 18 let, a zároveň předejít rozdílům mezi těmito dvěma nástroji. Haagská úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí ze dne 25. října 1980 (dále jen „Haagská úmluva z roku 1980“) a v důsledku toho také kapitola III tohoto nařízení, jíž se doplňuje používání Haagské úmluvy z roku 1980 ve vztazích mezi členskými státy, by měla zůstat použitelná na děti do věku 16 let.“

- (...h) „práva péče o dítě“ (...) **zahrnují** práva a povinnosti týkající se péče osoby o dítě, **a** zejména právo určit (...) místo bydliště **dítěte** (...);⁹
- (...i) „právem na styk s dítětem“ se rozumí práva na styk s dítětem, včetně práva vzít dítě na omezenou dobu na místo odlišné od místa jeho obvyklého bydliště;
- (...j) „neoprávněným přemístěním nebo zadržením“ se rozumí (...) přemístění nebo zadržení **dítěte**, pokud:
- (...i) jím je porušováno právo péče o dítě vyplývající z rozhodnutí, ze zákona nebo z právně závazné dohody podle právních předpisů členského **státu**, ve kterém mělo dítě své obvyklé bydliště bezprostředně před přemístěním nebo zadržením; a
- (...ii) v době přemístění nebo zadržení bylo skutečně vykonáváno právo péče o dítě, ať společně nebo samostatně, nebo by toto právo bylo vykonáváno, kdyby k přemístění nebo zadržení nedošlo.

2. Pro účely článků [3, 6, 10a, 12, 12a, 31/47e, 42/47q, 59, 72 a 80] se pojem „státní příslušnost“ nahrazuje pro Irsko a Spojené království pojmem „domicil“ a má tentýž význam jako v právních systémech těchto členských států.

⁹ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Pro účely tohoto nařízení se osoba považuje za mající „práva péče o dítě“ v případě, že podle rozhodnutí, zákona nebo dohody s právním účinkem podle práva členského státu, kde má dítě své obvyklé bydliště, jeden nositel rodičovské zodpovědnosti nemůže rozhodnout o bydlišti dítěte bez souhlasu této osoby bez ohledu na její označení podle vnitrostátního práva. V některých právních systémech, které používají pojmy „péče o dítě“ a „styk s dítětem“, může rodič, jemuž dítě není svěřeno do péče, nést ve skutečnosti významnou odpovědnost za rozhodnutí týkající se dítěte, a to nad rámec pouhého práva na styk.“

KAPITOLA II

PŘÍSLUŠNOST VE VĚCECH MANŽELSKÝCH
A VE VĚCECH RODIČOVSKÉ ZODPOVĚDNOSTI

ODDÍL 1

ROZVOD, ROZLUKA A PROHLÁŠENÍ MANŽELSTVÍ ZA NEPLATNÉ

Článek 3

Obecná příslušnost

(...) Ve věcech týkajících se rozvodu, rozluky nebo prohlášení manželství za neplatné jsou příslušné
(...) **soudy** členského státu,

a) na jehož území:

i) mají manželé obvyklé bydliště, (...)

ii) měli manželé poslední obvyklé bydliště, pokud zde jeden z nich ještě bydlí, (...)

iii) má odpůrce obvyklé bydliště, (...)

iv) v případě společného návrhu má alespoň jeden z manželů obvyklé bydliště, (...)

v) má navrhovatel obvyklé bydliště, kde bydlel nejméně jeden rok bezprostředně před podáním návrhu, nebo

vi) má navrhovatel obvyklé bydliště, kde bydlel nejméně šest měsíců bezprostředně před podáním návrhu, a zároveň je státním příslušníkem tohoto členského státu (...); **nebo**

b) jehož státními příslušníky jsou oba manželé (...).

(...)

Článek 4

Protinávrh

(...) **Soud**, u něhož probíhá řízení na základě článku 3, je rovněž příslušný rozhodovat o protinávrhu, pokud spadá uvedený protinávrh do oblasti působnosti tohoto nařízení.

Článek 5

Změna rozluky na rozvod

Aniž je dotčen článek 3, (...) je **soud** členského státu, který vydal rozhodnutí o rozluce, rovněž příslušný pro změnu tohoto rozhodnutí na rozvodové, pokud to právní předpisy tohoto členského státu umožňují.

Článek 6

Zbytková příslušnost

1. S **výhradou odstavce 2**, není-li žádný (...) **soud** některého členského státu příslušný na základě článků 3, 4 a 5, určí se příslušnost v každém členském státě v souladu s právem tohoto (...) státu.

2. (...) **Manžel, který:**

- a) (...) má obvyklé bydliště na území některého členského státu nebo
- b) (...) je státním příslušníkem některého členského státu, (...)

může být v jiném členském státě žalován pouze podle článků 3, 4 a 5.

3. Proti odpůrci, který nemá obvyklé bydliště v (...) některém členském státě a není ani (...) státním příslušníkem některého členského státu, může kterýkoli státní příslušník některého členského státu, který má obvyklé bydliště na území jiného členského státu, využít stejně jako státní příslušník tohoto (...) státu pravidla pro určení příslušnosti platná v tomto (...) státě.

ODDÍL 2

RODIČOVSKÁ ZODPOVĚDNOST

Článek 7

Obecná příslušnost

1. (...) **Soudy** členského státu jsou příslušné ve věcech rodičovské zodpovědnosti k dítěti, které má **v době podání žaloby** obvyklé bydliště na území tohoto členského státu.

2. Odstavec 1 platí s výhradou článků 8 až 10a.

Článek 8

Zachování příslušnosti ve vztahu k právu na styk s dítětem

1. V případě, že se dítě zákonným způsobem přestěhuje z jednoho členského státu do jiného a získá zde nové obvyklé bydliště, ponechají si (...) **soudy** členského státu předchozího obvyklého bydliště dítěte **v rámci výjimky z článku 7** příslušnost po tři měsíce po přestěhování pro úpravu rozhodnutí o právu na styk s dítětem vydaného v tomto členském státě před přestěhováním dítěte, má-li osoba, jíž bylo přiznáno právo na styk s dítětem na základě tohoto rozhodnutí, nadále obvyklé bydliště v členském státě předchozího obvyklého bydliště dítěte.

2. Odstavec 1 se nepoužije, pokud nositel práva na styk s dítětem uvedený v odstavci 1 přijal příslušnost (...) **soudů** členského státu nového obvyklého bydliště dítěte tím, že se účastní řízení u těchto (...) **soudů**, aniž by vznesl námitku jejich nepřislušnosti.

Článek 9

Příslušnost v případech **neoprávněného přemístění nebo zadržení** dítěte (...) ¹⁰

Aniž je dotčen článek 10a, v případech neoprávněného přemístění nebo zadržení (...) dítěte jsou (...) **soudy** členského státu, ve kterém mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před svým neoprávněným přemístěním nebo zadržením, příslušné do doby, kdy dítě získá obvyklé bydliště v jiném členském státě, a

- a) každá osoba, orgán nebo jiný subjekt mající právo péče o dítě dá souhlas k přemístění nebo zadržení; nebo
- b) dítě mělo bydliště v jiném členském státě po dobu nejméně jednoho roku poté, co se osoba, orgán nebo jiný subjekt mající právo péče o dítě dozvěděla nebo se měla dozvědět místo, kde se dítě nachází, dítě si ve svém novém prostředí zvyklo a byla splněna nejméně jedna z těchto podmínek:
 - i) do jednoho roku poté, kdy se nositel práva péče o dítě dozvěděl nebo se měl dozvědět místo pobytu dítěte, nebyla podána žádost o navrácení dítěte u příslušných orgánů členského státu, kam bylo dítě přemístěno nebo kde je zadržováno;

¹⁰ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„V případech neoprávněného přemístění nebo zadržení dítěte a aniž je dotčena případná volba soudu podle tohoto nařízení, měla by zůstat zachována příslušnost soudů členského státu obvyklého bydliště dítěte až do doby, než dítě nabude nové obvyklé bydliště v jiném členském státě a budou splněny určité podmínky. Členské státy, v nichž existuje koncentrovaná příslušnost, by měly zvážit, zda umožní soudu, u něhož bylo zahájeno řízení o navrácení podle Haagské úmluvy z roku 1980, vykonávat také příslušnost, na níž se dohodly nebo kterou uznaly strany podle tohoto nařízení ve věcech rodičovské zodpovědnosti, a to v případech, kdy bylo dohody stran dosaženo v průběhu tohoto řízení o navrácení. Tyto dohody by měly obsahovat dohody o navrácení nebo nenavrácení dítěte. V případě dohody o nenavrácení by dítě mělo zůstat v členském státě nového obvyklého bydliště a příslušnost pro všechna budoucí řízení týkající se péče o dítě by měla být stanovena na základě nového obvyklého bydliště dítěte.“

- ii) žádost o navrácení dítěte podaná nositelem práva péče o dítě byla vzata zpět a ve lhůtě stanovené v bodě i) nebyla podána nová žádost;
- iii) žádost o navrácení dítěte podaná nositelem práva péče o dítě byla zamítnuta **soudem členského státu** z jiných důvodů než na základě čl. 13 odst. 1 písm. b) nebo čl. 13 odst. 2 Haagské úmluvy z roku 1980 **a proti rozhodnutí již není možné podat řádný opravný prostředek**;
- iv) (...) **žádný** soud (...) **nezahájil řízení podle čl. 26a odst. 3 a 5** v členském státě, kde mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před neoprávněným přemístěním nebo zadržením (...);
- v) (...) **soudy** členského státu, ve kterém mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před neoprávněným přemístěním nebo zadržením, vydaly rozhodnutí o **právu** péče o dítě, které neobsahuje navrácení dítěte.

Článek 10a

Volba soudu (...) ^{11 12 13}

¹¹ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Toto nařízení se nevztahuje na vyživovací povinnosti, jelikož ty jsou již upraveny nařízením Rady č. 4/2009. Vedle soudů pro místo obvyklého pobytu odpůrce nebo oprávněného by měly být obecně příslušné k rozhodování o související vyživovací povinnosti mezi manželi nebo bývalými manželi podle čl. 3 písm. c) uvedeného nařízení soudy příslušné podle tohoto nařízení ve věcech manželských. Soudy příslušné podle tohoto nařízení ve věcech rodičovské zodpovědnosti by měly být obecně příslušné k rozhodování o související vyživovací povinnosti k dítěti podle čl. 3 písm. d) uvedeného nařízení.“

¹² Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Za určitých podmínek stanovených tímto nařízením může být příslušnost ve věcech rodičovské zodpovědnosti rovněž založena v členském státě, v němž se koná řízení ve věci rozvodu, rozluky nebo prohlášení manželství rodičů dítěte za neplatné, nebo v jiném členském státě, k němuž má dítě podstatný vztah a na němž se strany buď dohodly předem, nejpozději v okamžiku zahájení řízení u soudu, nebo který uznaly výslovně v průběhu daného řízení, stanoví-li tak právo dotyčného členského státu, a to i když dítě nemá v tomto členském státě obvyklé bydliště, pokud je výkon takové příslušnosti v nejlepším zájmu dítěte.

Podle judikatury Soudního dvora by měla být jakákoli jiná osoba než rodiče, která má podle vnitrostátního práva způsobilost být stranou řízení zahájeného rodiči, považována za stranu řízení pro účely tohoto nařízení, a proto by námitka této strany řízení proti volbě soudní příslušnosti rodiči dítěte po dni, kdy bylo u soudu zahájeno řízení, měla bránit zjištění, že volbu příslušnosti soudu přijaly všechny strany řízení k tomuto dni.“

¹³ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Soud by měl před výkonem své příslušnosti na základě dohody o volbě soudu nebo přijetí přezkoumat, zda je tato dohoda nebo toto přijetí výsledkem vědomé a svobodné volby dotčených stran a nikoliv využití nesnáží nebo slabého postavení jedné strany druhou stranou. Přijetí příslušnosti v průběhu řízení by mělo být zaznamenáno soudem v souladu s vnitrostátními právními předpisy a postupy.“

(...)

1. Soudy členského státu jsou výlučně příslušné ve (...) **věcech** rodičovské zodpovědnosti, jsou-li splněny tyto podmínky:

- a) dítě má silný vztah k tomuto členskému státu, zejména z toho důvodu, že **nejméně** jeden z nositelů rodičovské zodpovědnosti má v tomto členském státě obvyklé bydliště, nebo že **se jedná o bývalé obvyklé bydliště dítěte nebo** dítě je státním příslušníkem tohoto členského státu; (...)
- b) (...) strany (...), **jakož i kterýkoli jiný nositel rodičovské zodpovědnosti:**
 - i) **se dohodly svobodně na příslušnosti**, nejpozději v okamžiku zahájení řízení u soudu; nebo (...)
 - ii) **výslovně přijaly uvedenou příslušnost v průběhu daného řízení a soud zajistil, že všechny strany jsou informovány o svém právu příslušnost nepřijmout; a**
- c) **výkon** příslušnosti je v nejlepším zájmu dítěte.

1a. Dohoda o volbě soudu uvedená v odst. 1 písm. b) musí být vyjádřena písemně, datována a podepsána dotčenými stranami nebo zahrnuta do záznamu soudu v souladu s vnitrostátními právními předpisy a postupy. Požadavek písemné formy je považován za dodržený při jakémkoli sdělení elektronickou cestou, jež umožňuje trvalý záznam dohody. Osoby, které se staly stranami řízení poté, co bylo zahájeno řízení u soudu, mohou vyjádřit svůj souhlas poté, co bylo zahájeno řízení u soudu. Pokud nevznesou námitky, považuje se jejich souhlas za implicitní.

2. Pokud se strany nedohodnou jinak, soudní příslušnost stanovená podle odstavce (...)1 končí, jakmile:

- a) proti rozhodnutí vydanému v uvedeném řízení již není možné podat řádný opravný prostředek; nebo
- b) řízení (...) skončí z jiného důvodu.

(...)

3. Příslušnost stanovená podle odst. 1 písm. b) bodu ii) je výlučná.

Článek 11

Příslušnost založená na (...) přítomnosti **dítěte**¹⁴

- 1. Pokud (...) nelze zjistit obvyklé bydliště **dítěte** a nelze určit příslušnost podle článku 10a, jsou příslušné (...) **soudy** členského státu, ve kterém se dítě zdržuje.
- 2. (...) **Příslušnost podle** odstavce 1 se použije i na děti, které jsou uprchlíky, nebo děti mezinárodně přemístěné z důvodu nepokojů v (...) **členském státě jejich obvyklého bydliště**.

¹⁴ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„V případě, že nelze zjistit obvyklé bydliště dítěte a nelze určit příslušnost podle dohody o volbě soudu, měly by být příslušné soudy členského státu, v němž se dítě zdržuje. Toto pravidlo se použije i na děti, které jsou uprchlíky, a děti mezinárodně přemístěné z důvodu nepokojů v členském státě jejich obvyklého bydliště. Vzhledem k tomuto nařízení ve spojení s čl. 52 odst. 2 Haagské úmluvy z roku 1996 by se toto pravidlo příslušnosti však mělo uplatnit pouze na děti, které měly své obvyklé bydliště v členském státě před přemístěním. Pokud mělo dítě před přemístěním své obvyklé bydliště ve třetím státě, mělo by se uplatnit pravidlo příslušnosti Haagské úmluvy z roku 1996 o dětských uprchlících a mezinárodně přemístěných dětech.“

Článek (...) 12

Postoupení **příslušnosti** soudu **jiného** členského státu (...) ¹⁵

1. (...) **Ve výjimečných případech může soud** členského státu příslušný k rozhodnutí ve věci samé **na návrh některé strany nebo z vlastního podnětu**, pokud (...) se domnívá, že (...) soud jiného členského státu, ke kterému má dítě zvláštní vztah, je (...) **v konkrétním případě** schopen lépe **posoudit** nejlepší zájem dítěte, přerušit řízení nebo (...) jeho **určitou část** (...) a:

- a) **stanovit lhůtu pro jednu nebo více stran**, aby (...) **informovaly soud** tohoto jiného členského státu (...) **o probíhajícím řízení a možnosti postoupit příslušnost a aby podaly u tohoto soudu návrh**; nebo
- b) požádat (...) **soud** jiného členského státu, aby převzal příslušnost v souladu s odstavcem (...) 2.

(...)

¹⁵ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Ve výjimečných případech nemusí být soud členského státu obvyklého bydliště dítěte k projednání dané věci nejvhodnější. Příslušný soud by ve výjimečných případech a za určitých podmínek měl mít možnost – avšak nemá žádnou povinnost tak učinit – postoupit svou příslušnost v konkrétní věci soudu jiného členského státu, pokud je tento jiný soud v konkrétním případě schopen lépe posoudit nejlepší zájem dítěte. Podle judikatury Soudního dvora by měl soud členského státu postoupit příslušnost ve věcech rodičovské zodpovědnosti pouze soudu jiného členského státu, ke kterému má dítě „zvláštní vztah“, jehož rozhodující prvky jsou taxativně uvedeny v tomto nařízení.

Příslušný soud by měl požádat soud jiného členského státu pouze tehdy, pokud se jeho předchozí rozhodnutí přerušit řízení a podat žádost o postoupení příslušnosti stalo pravomocným, pokud je podle vnitrostátního práva možné proti tomuto rozhodnutí podat odvolání.“

2. Soud jiného členského státu může z důvodu zvláštních okolností věci v nejlepším zájmu dítěte přijmout soudní příslušnost do šesti týdnů:

- a) ode dne, kdy o to byl požádán v souladu s odst. 1 písm. a), nebo
- b) od obdržení žádosti v souladu s odst. 1 písm. b).

Soud, který řízení zahájil jako druhý nebo který byl požádán o převzetí příslušnosti, informuje bez prodlení soud, který zahájil řízení jako první. Pokud soudní příslušnost přijme, soud, který zahájil řízení jako první, se prohlásí za nepřislušný.

3. Pokud soud, který řízení zahájil jako první, neobdržel informaci o přijetí příslušnosti soudem jiného členského státu do sedmi týdnů po:

- a) uplynutí lhůty, v níž měly strany podat návrh u soudu jiného členského státu podle odst. 1 písm. a); nebo
- b) obdržení žádosti soudem podle odst. 1 písm. b);

pokračuje ve výkonu své příslušnosti.

4. Má se za to, že dítě má zvláštní vztah k členskému státu, jak je uvedeno v odstavci 1, pokud tento členský stát:

- a) se stal obvyklým bydlištěm dítěte poté, co bylo zahájeno řízení u (...) **soudu** uvedeného v odstavci 1; (...)
- b) je bývalým obvyklým bydlištěm dítěte; (...)
- c) je (...) **státem** (...) státní příslušnosti **dítěte**; (...)
- d) je obvyklým bydlištěm nositele rodičovské zodpovědnosti; nebo
- e) je místem, kde se nachází majetek dítěte, a věc se týká opatření k ochraně dítěte ve vztahu ke správě, zachování a nakládání s tímto majetkem.

5. Pokud byla stanovena výlučná příslušnost soudu podle článku 10a, nemůže tento soud postoupit příslušnost soudu jiného členského státu.

Článek 12a

Žádost soudu členského státu, který není příslušný, o postoupení příslušnosti¹⁶

1. Ve výjimečných případech a aniž je dotčen článek 9, pokud se soud členského státu, který není příslušný podle tohoto nařízení, avšak ke kterému má dítě zvláštní vztah v souladu s čl. 12 odst. 4, domnívá, že je v konkrétním případě schopen lépe posoudit nejlepší zájem dítěte, může požádat o postoupení příslušnosti soud členského státu, ve kterém má dítě své obvyklé bydliště.

2. Pokud se dožádaný soud domnívá, že vzhledem ke zvláštním okolnostem případu je toto v nejlepším zájmu dítěte, může souhlasit s postoupením své příslušnosti do šesti týdnů od obdržení žádosti a informuje o tom bez prodlení dožadující soud. Dožadující soud může vykonávat svou příslušnost pouze v případě, že žádost byla přijata v uvedené lhůtě.

¹⁶ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Rovněž ve výjimečných případech a s přihlédnutím k nejlepším zájmům dítěte by měl soud členského státu, který není příslušný podle tohoto nařízení, avšak ke kterému má dítě zvláštní vztah v souladu s tímto nařízením, mít možnost požádat o postoupení příslušnosti příslušný soud členského státu, ve kterém má dítě své obvyklé bydliště. Toto by však nemělo být povoleno v případech neoprávněného přemístění nebo zadržení dítěte. Tento konkrétní příslušný soud by měl být určen podle vnitrostátního práva dožádaného členského státu.

Postoupení příslušnosti, ať už na žádost soudu, který si přeje postoupit svou příslušnost, nebo soudu, který si přeje příslušnost získat, by mělo mít účinky pouze v konkrétním případě, v němž bylo učiněno. Jakmile je řízení, pro něž bylo postoupení příslušnosti dožádáno a poskytnuto, ukončeno, nemělo by postoupení mít žádné účinky pro budoucí řízení.“

Článek 13

Zbytková příslušnost

Není-li žádný (...) **soud** některého členského státu příslušný na základě článků 7 až 11, určí se příslušnost v každém členském státě v souladu s právem tohoto členského státu.¹⁷

Článek (...) 14

Předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích v **naléhavých případech**¹⁸

¹⁷ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Pojem ‚právo tohoto členského státu‘ by měl zahrnovat mezinárodní nástroje platné v daném členském státě.“

¹⁸ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Toto nařízení by nemělo bránit soudům členských států, které nejsou příslušné ve věci samé, učinit v naléhavých případech předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích s ohledem na osobu nebo majetek dítěte zdržujícího se v uvedeném členském státě. Uvedená opatření by podle tohoto nařízení neměla být uznána a vykonána v žádném jiném členském státě, s výjimkou opatření k minimalizaci rizika uvedeného v čl. 13 odst. 1 písm. b) Haagské úmluvy z roku 1980.

Opatření přijatá s cílem minimalizovat toto riziko by měla zůstat v platnosti do doby, než soud členského státu, ve kterém má dítě své obvyklé bydliště, přijme opatření, která považuje za vhodná.

Pokud to ochrana nejlepšího zájmu dítěte vyžaduje, měl by soud přímo nebo prostřednictvím ústředních orgánů informovat soud členského státu, který je příslušný ve věci samé podle tohoto nařízení, o přijatých opatřeních. Neposkytnutí těchto informací by však jako takové nemělo být důvodem pro neuznání opatření.

Soud, který je příslušný přijmout pouze předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích, by měl v případě, že je u něj podán návrh týkající se věci samé, z vlastního podnětu prohlásit, že není příslušný.“

1. V naléhavých případech, **a to i tehdy, kdy je k rozhodnutí ve věci samé příslušný (...) soud jiného členského státu**, jsou **soudy** členského státu (...) příslušné přijímat předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích, která **jsou dostupná podle práva tohoto členského státu**, pokud jde o (...):

a) dítě zdržující se v uvedeném členském státě; nebo

b) majetek dítěte nacházející se uvedeném členském státě.

2. Pokud to ochrana nejlepšího zájmu dítěte vyžaduje, (...) **soud**, jež **tato** opatření přijal (...), buď přímo **v souladu s článkem 67a** nebo prostřednictvím ústředních orgánů určených podle článku 60, **neprodleně** informuje **soud nebo příslušný** orgán členského státu, který je příslušný **podle článku 7 tohoto nařízení, případně kterýkoli soud členského státu**, který je podle tohoto nařízení **příslušný** k rozhodnutí ve věci samé.

3. Opatření přijatá podle odstavce 1 pozbývají účinnosti, jakmile (...) **soud** členského státu, který je příslušný ve věci samé podle tohoto nařízení, přijal opatření, která považuje za vhodná.

Tento soud může ve vhodných případech o svém rozhodnutí buď přímo v souladu s článkem 67a nebo prostřednictvím ústředních orgánů určených podle článku 60 informovat soud, jenž přijal předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích.

Článek 16

Předběžné otázky¹⁹

- 1. Závísí-li výsledek řízení ve věci nespádající do oblasti působnosti tohoto nařízení u (...) soudu členského státu na rozhodnutí v předběžné otázce (...) týkající se rodičovské zodpovědnosti, může soud v tomto členském státě v dané otázce pro účely uvedeného řízení rozhodnout, i když není podle tohoto nařízení příslušný.**
- 2. Jakékoliv rozhodnutí v souladu s odstavcem 1 má účinky pouze v řízení, pro nějž bylo vydáno.**

¹⁹ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Závísí-li výsledek řízení u soudu členského státu, který není příslušný podle tohoto nařízení, na rozhodnutí v předběžné otázce spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení, nemělo by toto nařízení soudům uvedeného členského státu bránit v dané otázce rozhodnout. Je-li tedy předmětem řízení například spor o dědictví, jenž se týká dítěte a v němž je třeba jmenovat opatrovníka, aby dítě v daném řízení zastupoval, měl by mít členský stát příslušný pro spor o dědictví možnost jmenovat opatrovníka pro řízení, které projednává, bez ohledu na to, zda má příslušnost ve věcech rodičovské zodpovědnosti podle tohoto nařízení. Jakékoliv takové určení by mělo mít účinky pouze v dotyčném řízení.

Pokud se pro platnost právního úkonu, který byl nebo má být učiněn jménem dítěte v řízení o dědictví před soudem členského státu, vyžaduje povolení nebo schválení soudu, měl by mít tento členský stát možnost rozhodnout, zda uvedený právní úkon povolí či schválí, i když není příslušný podle tohoto nařízení. Pojem „právní úkon“ by měl zahrnovat například přijetí či odmítnutí dědictví nebo dohodu mezi stranami o rozdělení pozůstalosti.“

3. Pokud se pro platnost právního úkonu, který byl nebo má být učiněn jménem dítěte v řízení o dědictví před soudem členského státu, vyžaduje povolení nebo schválení soudu, může soud v tomto členském státě rozhodnout, zda uvedený právní úkon povolí či schválí, i když není podle tohoto nařízení příslušný.

4. Odpovídajícím způsobem se použije čl. 14 odst. 2.

ODDÍL 3

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 15

Zahájení řízení u soudu²⁰

²⁰ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Toto nařízení vymezuje, co se rozumí okamžikem, kdy bylo pro účely tohoto nařízení zahájeno řízení u soudu. Vzhledem k tomu, že v členských státech existují dva různé systémy, jež buď vyžadují, aby byl návrh na zahájení řízení nejdříve doručen odpůrci, nebo aby byl nejdříve podán k soudu, mělo by být dostačující, aby byl učiněn tento první krok v rámci vnitrostátního práva, a to za předpokladu, že navrhovatel následně neopomněl přijmout opatření požadovaná v rámci vnitrostátního práva pro vykonání druhého kroku.

S ohledem na rostoucí význam mediace a dalších metod alternativního řešení sporů i v průběhu soudního řízení by se měl v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie za okamžik zahájení řízení považovat i okamžik, kdy byl návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost podán k soudu v případech, kdy bylo řízení mezitím na žádost navrhovatele pozastaveno s cílem dosáhnout smírného řešení, bez toho, aby byl návrh na zahájení řízení doručen odpůrci a aby se tato strana o řízení dozvěděla nebo se jej jakýmkoli způsobem účastnila, za předpokladu, že navrhovatel následně neopomněl přijmout opatření požadovaná pro doručení odpůrci.

Podle judikatury Soudního dvora by se měl v případě překážky litispendence za den zahájení řízení u „soudu“ považovat den, kdy byl u vnitrostátního smírčího orgánu podán návrh na povinné smírčí řízení.“

Za zahájení řízení u soudu se považuje okamžik, kdy:

- a) byl podán k soudu návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost za předpokladu, že navrhovatel následně neopomněl přijmout opatření požadovaná pro doručení odpůrci;
- b) písemnost byla převzata orgánem odpovědným za její doručení v případě, že musí být doručena před podáním k soudu, za předpokladu, že navrhovatel následně neopomněl přijmout opatření požadovaná pro podání písemnosti k soudu; nebo
- c) **bylo soudem přijato rozhodnutí o zahájení řízení, je-li řízení zahájeno z vlastního podnětu soudu, nebo, není-li takové rozhodnutí vyžadováno, okamžik, kdy soud provedl záznam o podání v dané věci.**

Článek 17

Přezkoumání příslušnosti²¹

Pokud je (...) **soudu** členského státu předložena věc, v níž není podle tohoto nařízení příslušný k rozhodnutí **ve věci samé** a v níž je podle tohoto nařízení k rozhodnutí **ve věci samé** příslušný (...) **soud** jiného členského státu, prohlásí tento soud bez návrhu svou nepřislusnost.

²¹ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Soud členského státu, jemuž je předložena věc, v níž není podle tohoto nařízení příslušný k rozhodnutí ve věci samé a v níž je podle tohoto nařízení k rozhodnutí ve věci samé příslušný soud jiného členského státu, prohlásí bez návrhu svou nepřislusnost. Tento soud by měl mít možnost, nikoli však povinnost, požádat o postoupení příslušnosti podle tohoto nařízení.“

Článek 18

Přezkoumání přípustnosti

1. Pokud se odpůrce, který má obvyklé bydliště v jiném státě, než je členský stát, ve kterém bylo zahájeno řízení, nedostaví k soudu, přeruší příslušný soud řízení do té doby, než bude prokázáno, že odpůrce mohl obdržet návrh na zahájení řízení nebo jinou rovnocennou písemnost v dostatečném předstihu, který mu umožňuje přípravu na jednání před soudem, nebo že k tomu byly učiněny veškeré nezbytné kroky.
2. Má-li být návrh na zahájení řízení nebo jiná obdobná písemnost zaslán podle tohoto nařízení z jednoho členského státu do druhého, použije se místo odstavce 1 tohoto článku článek 19 nařízení Rady (ES) č. 1393/2007.
3. Pokud nelze použít nařízení Rady (ES) č. 1393/2007, doručí se návrh na zahájení řízení nebo jiná obdobná písemnost do ciziny podle článku 15 Haagské úmluvy ze dne 15. listopadu 1965 o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních.

Článek 19

Překážka *litispendence* a závislé žaloby²²

1. Pokud je řízení ve věci rozvodu, rozluky nebo prohlášení manželství za neplatné, které se netýká téže věci a probíhá mezi týmiž stranami, (...) **zahájeno** u (...) **soudů** různých členských států, přeruší (...) **soud**, u něhož bylo řízení zahájeno později, bez návrhu řízení až do doby, než se určí příslušnost (...) **soudu**, který řízení zahájil jako první.

2. Pokud je řízení ve věcech rodičovské zodpovědnosti ke stejnému dítěti a v téže věci (...) **zahájeno** u (...) **soudů** různých členských států, přeruší (...) **soud**, u něhož bylo řízení zahájeno později, bez návrhu řízení až do doby, než se určí příslušnost (...) **soudu**, který řízení zahájil jako první. **Toto ustanovení se nepoužije, pokud je příslušnost jednoho ze soudů založena výhradně na článku 14.**

3. Pokud je určena příslušnost (...) **soudu**, který zahájil řízení jako první, prohlásí se (...) **soud**, který řízení zahájil později, za nepřislušný ve prospěch tohoto (...) **soudu**.

V tom případě může strana, která (...) **zahájila** řízení u (...) **soudu**, který zahájil řízení později, zahájit toto řízení u (...) **soudu**, který zahájil řízení jako první.

4. **Je-li řízení zahájeno u soudu členského státu, jemuž přijetí příslušnosti uvedené v článku 10a svěčuje výlučnou příslušnost, přeruší soud jiného členského státu řízení, dokud soud, u něhož bylo zahájeno řízení na základě přijetí, neprohlásí, že podle přijetí není příslušný.**

5. **Určil-li přijatý soud svou výlučnou příslušnost v souladu s přijetím, soud jiného členského státu se prohlásí za nepřislušný ve prospěch tohoto soudu, a to v rozsahu, v němž daný soud určil svou příslušnost.**

²² Viz navrhovaný bod odůvodnění v poznámce pod čarou č. 20.

Článek 20

Právo dítěte vyjádřit svůj názor²³

1. (...) **Soudy** členských států při výkonu své příslušnosti podle oddílu 2 této kapitoly (...) **poskytnou v souladu s vnitrostátními právními předpisy a postupy²⁴ dítěti, které je schopno formulovat svůj názor, (...) skutečnou a účinnou možnost jej (...) vyjádřit (...), a to buď přímo nebo prostřednictvím zástupce či vhodného subjektu.**

2. **Pokud soud v souladu s vnitrostátními právními předpisy a postupy dítěti v souladu s tímto článkem poskytne příležitost vyjádřit svůj názor,** přikládá (...) názoru **dítěte** náležitý význam s ohledem na jeho věk a stupeň vyspělosti(...).

²³ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Řízení ve věcech rodičovské zodpovědnosti podle tohoto nařízení, jakož i řízení o navrácení dítěte podle Haagské úmluvy z roku 1980, by mělo dítěti, jehož se toto řízení týká a jež je schopné formulovat svůj názor, poskytnout v souladu s judikaturou Soudního dvora skutečnou a účinnou možnost jej vyjádřit, jakožto základní zásadu, a při posuzování nejlepšího zájmu dítěte by se tomuto názoru měl přikládat náležitý význam. Možnost dítěte svobodně vyjádřit svůj názor v souladu s čl. 24 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie a s ohledem na článek 12 Úmluvy OSN o právech dítěte má významnou úlohu při používání tohoto nařízení. Otázku, kdo dítě vyslechně a jakým způsobem bude vyslechnuto, by však nařízení mělo ponechat určení vnitrostátními právními předpisy a postupy členských států. Toto nařízení tudíž není určeno ke stanovení toho, zda by měl dítě vyslýchat soudce osobně nebo zvláště proškolený odborník, který o tom následně soudu podá zprávu, či zda by mělo být dítě vyslýcháno v jednací síni nebo na jiném místě nebo prostřednictvím jiných prostředků. Kromě toho, i když výsledek zůstává právem dítěte, nemůže představovat absolutní povinnost, nýbrž musí být posuzován s přihlédnutím k nejlepšímu zájmu dítěte, například v případech dohody mezi stranami.“

²⁴ Viz navrhovaný bod odůvodnění v poznámce pod čarou č. 32.

KAPITOLA III
MEZINÁRODNÍ ÚNOS DÍTĚTE²⁵

Článek 21

Navrácení dítěte podle Haagské úmluvy z roku 1980

V případě, že osoba, orgán nebo jiný subjekt namítající údajné porušení práva péče o dítě požádá **bud' přímo či s pomocí ústředního orgánu** soud v členském státě o rozhodnutí na základě Haagské úmluvy z roku **1980** (...) nařizující navrácení dítěte **mladšího 16 let**, které bylo neoprávněně přemístěno do jiného členského státu nebo zadrženo v jiném členském státě, než je členský stát, ve kterém mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před neoprávněným přemístěním nebo zadržením, použijí se **doplňkově k Haagské úmluvě z roku 1980** články (...) **21a až 26a a kapitola VI**.

²⁵ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Aby byla řízení o navrácení podle Haagské úmluvy z roku 1980 dokončena co nejrychleji, měly by členské státy v souladu se svým vnitrostátním soudním systémem zvážit možnost soustředit příslušnost pro tato řízení na co nejmenší počet soudů. Příslušnost pro případy únosů dětí by mohla být soustředěna u jediného soudu pro celou zemi nebo u omezeného počtu soudů, přičemž by se jako východisko použil například počet odvolacích soudů, a příslušnost pro mezinárodní případy únosů dětí by byla soustředěna na jeden soud prvního stupně v každém obvodu odvolacího soudu.“

Článek 21a

Přijímání a vyřizování žádostí ústředními orgány

1. Dožádaný ústřední orgán vyřídí žádost založenou na Haagské úmluvě z roku 1980 a uvedenou v článku 21 rychle.
2. Ústřední orgán dožádaného členského státu po obdržení žádosti uvedené v článku 21 potvrdí její přijetí do 5 pracovních dnů. Bez zbytečného odkladu uvědomí ústřední orgán dožadujícího členského státu, nebo případně navrhovatele, o prvních krocích, které byly nebo budou podniknuty za účelem vyřízení žádosti, a může požádat o další nezbytné písemnosti a informace.

(...)

Článek 23

Rychlé soudní řízení²⁶

²⁶ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Soudy každého stupně by měly vydat rozhodnutí do šesti týdnů, s výjimkou případů, kdy to neumožňují mimořádné okolnosti. Skutečnost, že jsou využívány prostředky alternativního řešení sporů, by se neměla považovat za výjimečnou okolnost umožňující překročit danou lhůtu. Výjimečné okolnosti však mohou vyvstat během využívání těchto prostředků či v jejich důsledku. Pro soud prvního stupně by měla lhůta začít běžet v okamžiku zahájení řízení u tohoto soudu. Pro soud vyššího stupně by měla lhůta začít běžet v okamžiku, kdy byly učiněny všechny nezbytné procesní kroky. V závislosti na dotčeném právním systému by mezi tyto kroky mohlo patřit doručení opravného prostředku odpůrci – ať již v rámci členského státu, kde se nachází soud, či v rámci jiného členského státu –, postoupení spisu a opravného prostředku odvolacímu soudu v členském státě, kde má být opravný prostředek podán u soudu, proti jehož rozhodnutí se podává, nebo návrh některé ze stran na svolání slyšení, pokud se takový návrh podle vnitrostátního práva vyžaduje. Členské státy by měly také zvážit omezení možného počtu opravných prostředků proti rozhodnutí, kterým se umožňuje nebo odmítá navrácení dítěte podle Haagské smlouvy o únosech dětí z roku 1980, na jeden.“

1. Soud, u kterého je podána žádost o navrácení dítěte uvedená v článku 21, edná v řízení o žádosti rychle, přičemž využívá nejrychlejší postupy, které vnitrostátní právo umožňuje.

2. Aniž je dotčen (...) **odstavec 1**, vydá **soud prvního** stupně rozhodnutí nejpozději do šesti týdnů od (...) **zahájení** řízení, s výjimkou případů, kdy to neumožňují mimořádné okolnosti.

(...)

3. S výjimkou případů, kdy to neumožňují mimořádné okolnosti, vydá soud vyšší instance rozhodnutí nejpozději do šesti týdnů od okamžiku, kdy byly učiněny všechny nezbytné procesní kroky, a soud je schopen opravný prostředek projednat v rámci slyšení či jinak.

Článek 23a

Alternativní řešení sporů²⁷

Soud co nejdříve a v kterékoli fázi řízení buď přímo či případně s pomocí ústředních orgánů vyzve strany, aby zvážily, zda jsou ochotny zapojit se do mediace či jiných prostředků alternativního řešení sporů, ledaže by to bylo v rozporu s nejlepším zájmem dítěte, nebylo by to v konkrétním případě vhodné nebo by se tím řízení nepřiměřeně zdrželo.

Článek 24

(...) Právo dítěte (...) vyjádřit svůj názor v řízení o navrácení

(...) Článek 20 tohoto nařízení se použije i v řízení o navrácení podle Haagské úmluvy z roku 1980.

²⁷ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Soudy by měly ve všech případech týkajících se dětí, a zejména v případech mezinárodních únosů dětí, zvážit možnost dosažení řešení prostřednictvím mediace a jiných vhodných prostředků, případně za pomoci existujících sítí a podpůrných struktur pro mediaci v přeshraničních sporech ve věcech rodičovské zodpovědnosti. Toto úsilí by však nemělo řízení o navrácení podle Haagské úmluvy z roku 1980 zbytečně prodlužovat. Kromě toho mediace nemusí být vždy vhodná, zejména v případech domácího násilí.

Pokud v průběhu řízení o navrácení podle Haagské úmluvy z roku 1980 rodiče dosáhnou dohody ohledně navrácení nebo nenavrácení dítěte, ale i v dalších věcech rodičovské zodpovědnosti, mělo by jim toto nařízení za určitých okolností umožnit, aby se dohodli, že soud, u něhož bylo zahájeno řízení podle Haagské úmluvy z roku 1980, by měl mít příslušnost přiznat jejich dohodě závazné právní účinky, ať už jejím začleněním do rozhodnutí, jejím schválením nebo jakoukoli jinou formu v souladu s vnitrostátními právními předpisy a postupy. Členské státy, v nichž existuje koncentrovaná příslušnost, by tedy měly zvážit možnost umožnit soudu, u něhož bylo zahájeno řízení o navrácení podle Haagské úmluvy z roku 1980, vykonávat také příslušnost, na níž se dohodly strany podle tohoto nařízení ve věcech rodičovské zodpovědnosti, a to v případech, kdy bylo dohody stran dosaženo v průběhu tohoto řízení o navrácení.“

²⁸ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Soud členského státu, do kterého bylo dítě neoprávněně přemístěno nebo ve kterém bylo neoprávněně zadrženo, by měl mít možnost odmítnout navrácení ve zvláštních, řádně odůvodněných případech, jak umožňuje Haagská úmluva z roku 1980. Soud by před tím měl zvážit, zda byla nebo by mohla být přijata náležitá ochranná opatření v zájmu odstranění rizik ohrožujících nejlepší zájem dítěte, která by mohla zabránit navrácení podle čl. 13 odst. 1 písm. b) Haagské úmluvy z roku 1980.

Pokud soud zvažuje, že odmítne navrácení dítěte výhradně na základě čl. 13 odst. 1 písm. b) Haagské úmluvy z roku 1980, neměl by navrácení dítěte odmítnout, pokud kterákoli ze stran požadujících navrácení dítěte prokáže soudu – nebo se soud o tom přesvědčí jinak –, že byla přijata vhodná opatření k zajištění ochrany dítěte po jeho navrácení. Příkladem takových opatření by mohl být soudní příkaz uvedeného členského státu zakazující navrhovateli přibližovat se k dítěti, předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích uvedeného členského státu, jímž se dítěti povoluje zůstat s rodičem - únoscem, který o dítě skutečně pečuje, do vydání rozhodnutí ve věci péče o dítě v daném členském státě po navrácení, či prokázání dostupných zdravotnických zařízení pro dítě vyžadující léčbu. To, který druh opatření je vhodný v každém jednotlivém případě, by mělo záviset na konkrétním riziku, jemuž by dítě bylo pravděpodobně vystaveno, pokud by k navrácení došlo bez těchto opatření. Soud by se měl při zjišťování, zda byla přijata vhodná opatření, v první řadě obrátit na strany, a je-li to nutné a vhodné, požádat o pomoc ústřední orgány či síť soudců, zejména v rámci Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci a mezinárodní haagské sítě soudců.

Soud by navíc ve vhodných případech mohl nařídít jakákoli předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích, jež jsou podle tohoto nařízení nezbytná k omezení rizika fyzické či psychické újmy dítěte v důsledku navrácení, jež by jinak vedlo k odmítnutí navrácení. Taková předběžná opatření a jejich pohyb by neměly zdržovat řízení o navrácení podle Haagské úmluvy nebo narušovat vymezení příslušnosti mezi soudem, u něhož bylo zahájeno řízení o navrácení podle Haagské úmluvy z roku 1980, a soudem příslušným ve věcech rodičovské zodpovědnosti podle tohoto nařízení. V případě potřeby by měl soud konzultovat soud nebo příslušné orgány členského státu, ve kterém má dítě své obvyklé bydliště, a to s pomocí ústředních orgánů či sítě soudců, zejména v rámci Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci a mezinárodní haagské sítě soudců. Uvedená opatření by se měla uznávat a vykonávat ve všech ostatních členských státech, včetně členských států, které jsou příslušné podle tohoto nařízení, dokud příslušný orgán tohoto členského státu nepřijme opatření, která považuje za vhodná. Uvedená opatření by mohla zahrnovat například nařízení, aby dítě nadále bydlelo s osobou, jež o ně skutečně pečuje, nebo určení způsobu, jak by měl probíhat styk s dítětem po navrácení až do doby, než soud členského státu, ve kterém má dítě své obvyklé bydliště, přijme opatření, která považuje za vhodná. Tím by nemělo být dotčeno žádné opatření nebo rozhodnutí soudu místa obvyklého pobytu přijaté po navrácení dítěte.“

1. Soud nemůže odmítnout navrácení dítěte, **pokud osoba požadující navrácení dítěte nedostala příležitost být vyslechnuta.**

1a. Soud může v kterékoli fázi řízení s přihlédnutím k nejlepšímu zájmu dítěte v souladu s článkem 14 posoudit, zda by měl být zajištěn styk mezi dítětem a osobou požadující navrácení dítěte.

2. **Pokud soud zvažuje, že odmítne navrácení dítěte výhradně na základě (...) čl. 13 odst. 1 písm. b) Haagské úmluvy z roku 1980, nemůže navrácení dítěte odmítnout, pokud (...) strana požadující navrácení dítěte soudu poskytne dostatečné důkazy – nebo se soud o tom přesvědčí jinak –, že byla přijata vhodná opatření k zajištění ochrany dítěte po jeho navrácení.**

3. Soud může pro účely odstavce 2 komunikovat s příslušnými orgány členského státu, kde mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před neoprávněným přemístěním nebo zadržením, a to buď přímo v souladu s článkem 67a nebo za pomoci ústředních orgánů.

4. **Soud může při rozhodování o nařízení navrácení dítěte případně (...) přijmout předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích v souladu s článkem (...) 14 tohoto nařízení (...) s cílem chránit dítě před vážným rizikem uvedeným v čl. 13 odst. 1 písm. b) Haagské úmluvy z roku 1980, pokud by přezkum a přijetí takových opatření nepřiměřeně nezdržoval řízení o navrácení.**

(...)

5. (...) Rozhodnutí příkazující navrácení dítěte může být prohlášeno za předběžně vykonatelné bez ohledu na jakýkoliv opravný prostředek (...), jestliže navrácení dítěte ještě před rozhodnutím o opravném prostředku vyžaduje jeho nejlepší zájem.²⁹

(...)

Článek 25a

Výkon rozhodnutí příkazujících navrácení dítěte

- 1. Orgán příslušný k výkonu, jemuž byl podán návrh na výkon rozhodnutí příkazujícího navrácení dítěte do jiného členského státu, tuto žádost vyřídí rychle.**
- 2. Jestliže není rozhodnutí vykonáno do šesti týdnů od zahájení vykonávacího řízení, má strana, která žádá výkon – nebo ústřední orgán vykonávajícího členského státu –, právo žádat od vykonávajícího orgánu odůvodnění prodlení.**

(...)

²⁹ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Vnitrostátní právní předpisy mohou upřesnit, který soud může prohlásit rozhodnutí za předběžně vykonatelné“.

Článek 26a

Postup po odmítnutí navrácení dítěte podle čl. 13 odst. 1 písm. b)

a čl. 13 odst. 2 Haagské úmluvy z roku 1980³⁰

30

Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Pokud soud členského státu, do kterého bylo dítě neoprávněně přemístěno nebo ve kterém bylo neoprávněně zadrženo, rozhodne odmítnout navrácení dítěte podle Haagské úmluvy z roku 1980, měl by ve svém rozhodnutí uvést výslovné odkazy na příslušné články Haagské úmluvy z roku 1980, na nichž je odmítnutí založeno. Bez ohledu na to, zda je toto rozhodnutí o odmítnutí konečné či zda proti němu lze podat opravný prostředek, může být v řízení týkajícím se péče o dítě nahrazeno pozdějším rozhodnutím soudu členského státu, ve kterém mělo dítě obvyklé bydliště před neoprávněným přemístěním nebo zadržením. V průběhu tohoto řízení by měly být důkladně posouzeny všechny okolnosti s přihlédnutím k nejlepším zájmům dítěte, mimo jiné chování rodičů. Pokud by výsledné rozhodnutí ve věci práva péče o dítě ukládalo navrácení dítěte, mělo by navrácení proběhnout bez zvláštního řízení o uznání a výkonu tohoto rozhodnutí v kterémkoli jiném členském státě.

Soud, který navrácení dítěte odmítl, by měl z vlastního podnětu vydat osvědčení na příslušném formuláři stanoveném v tomto nařízení. Účelem tohoto osvědčení je informovat strany o možnosti zahájit do tří měsíců od oznámení rozhodnutí o odmítnutí navrácení dítěte řízení u soudu v členském státě, kde mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před neoprávněným přemístěním nebo zadržením, a to prostřednictvím návrhu na zahájení řízení ve věci práva péče o dítě. Informuje rovněž o tom, že jakékoli rozhodnutí vyplývající z tohoto řízení, jež zahrnuje navrácení dítěte, je v souladu s tímto nařízením vykonatelné v kterémkoli jiném členském státě.

Pokud již v členském státě, kde mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před neoprávněným přemístěním nebo zadržením, probíhá řízení ve věci práva péče o dítě v době, kdy soud, u něhož bylo zahájeno řízení o navrácení podle Haagské úmluvy z roku 1980, odmítne navrácení dítěte výhradně na základě čl. 13 odst. 1 písm. b) nebo čl. 13 odst. 2 Haagské úmluvy z roku 1980, měl by soud, který navrácení dítěte odmítl, rovněž zaslat jedno vyhotovení svého rozhodnutí, příslušné osvědčení a přepis, souhrn nebo zápis z jednání, jakož i další písemnosti, jež považuje za relevantní pro soud, u něhož bylo zahájeno řízení ve věci práva péče o dítě. Pojem „písemnosti, jež považuje za relevantní“ by se měl vztahovat k veškerým písemnostem, které obsahují informace, jež by mohly mít vliv na výsledek řízení týkajícího se práva péče o dítě, pokud již tyto informace nejsou obsaženy v samotném rozhodnutí o odmítnutí navrácení.

Pokud zatím v členském státě, kde mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před neoprávněným přemístěním nebo zadržením, neprobíhá žádné řízení ve věci práva péče o dítě a některá ze stran zahájí řízení u soudu tohoto členského státu v návaznosti na obdržení informace od soudu, který odmítl navrácení dítěte, měla by tato strana předložit soudu, u něhož byl podán návrh na rozhodnutí ve věci práva péče o dítě, jedno vyhotovení rozhodnutí o nenavrácení dítěte podle Haagské úmluvy z roku 1980, příslušné osvědčení a přepis, souhrn nebo zápis z jednání. To nebrání soudu, u něhož bylo řízení zahájeno, aby požádal o jakékoli další písemnosti, jež považuje za relevantní, které obsahují informace, jež by mohly mít vliv na výsledek řízení týkajícího se práva péče o dítě, pokud již tyto informace nejsou obsaženy v samotném rozhodnutí o odmítnutí navrácení.“

1. Tento článek se použije, pokud je rozhodnutí o odmítnutí navrácení dítěte do jiného členského státu založeno výhradně na čl. 13 odst. 1 písm. b) nebo čl. 13 odst. 2 Haagské úmluvy z roku 1980.

2. Soud, který vydal rozhodnutí uvedené v odstavci 1, z vlastního podnětu vydá osvědčení na příslušném formuláři stanoveném v příloze [X]. Osvědčení se vyplní a vydá v jazyce rozhodnutí. Osvědčení lze také vydat v jiném úředním jazyce Evropské unie vyžádaném některou ze stran. Tímto nevzniká povinnost soudu, jenž osvědčení vydal, poskytnout překlad nebo přepis [příslušného obsahu].

3. Pokud v době, kdy soud vydal rozhodnutí uvedené v odstavci 1, již byl u soudu v členském státě, kde mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před neoprávněným přemístěním nebo zadržením podán návrh na rozhodnutí ve věci práva péče o dítě, tento soud, je-li mu toto řízení známo, do jednoho měsíce ode dne vydání rozhodnutí uvedeného v odstavci 1 předá soudu dotčeného členského státu přímo nebo prostřednictvím ústředních orgánů následující písemnosti:

- a) jedno vyhotovení svého rozhodnutí;**
- b) osvědčení vydané podle odstavce 2; a**
- c) případně přepis, souhrn nebo zápis z jednání u soudu a další písemnosti, jež považuje za relevantní.**

4. Soud v členském státě, kde mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před neoprávněným přemístěním nebo zadržením, může, je-li to nezbytné, v souladu s článkem 69 po některé ze stran požadovat poskytnutí překladu nebo přepisu rozhodnutí a jakýchkoli dalších písemností připojených k osvědčení v souladu s odst. 3 písm. c).

5. Pokud v jiných případech než v případech uvedených v odstavci 3 do tří měsíců od oznámení rozhodnutí uvedeného v odstavci 1 některá ze stran podá u soudu v členském státě, kde mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před neoprávněným přemístěním nebo zadržením, návrh na zahájení řízení ve věci práva péče o dítě,³¹ musí tato strana předložit soudu následující písemnosti:

- a) jedno vyhotovení rozhodnutí;**
- b) osvědčení vydané podle odstavce 2; a**
- c) případně přepis, souhrn nebo zápis z jednání u soudu, který odmítl navrácení dítěte.**

6. Bez ohledu na rozhodnutí o nenavrácení uvedené v odstavci 1 jsou všechna meritorní rozhodnutí ve věci práva péče o dítě vyplývající z řízení uvedeného v odstavcích 3 a 5, jež zahrnují navrácení dítěte, v souladu s kapitolou IV tohoto nařízení vykonatelná v jiném členském státě.

³¹ Viz čl. 47l odst. 4, který stanoví, že osvědčení ke spuštění nadřazujícího mechanismu „se vydá pouze tehdy, pokud soud při vydání svého rozhodnutí přihlédl k důvodům a skutečnostem pro rozhodnutí vydané v jiném členském státě podle čl. 13 odst. 1 písm. b) nebo čl. 13 odst. 2 Haagské úmluvy z roku 1980“.

KAPITOLA IV
UZNÁVÁNÍ A VÝKON

ODDÍL 1

OBECNÁ USTANOVENÍ O UZNÁVÁNÍ A VÝKONU

Pododdíl 1

Uznávání

Článek 27

Uznávání rozhodnutí³²

³² Vloží se dva body odůvodnění v tomto smyslu:

- (R1) „Vzájemná důvěra ve výkon spravedlnosti v Unii odůvodňuje zásadu, že rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti vydaná v určitém členském státě by měla být uznávána ve všech členských státech bez potřeby řízení o uznání. Konkrétně v situaci, že je jim předloženo rozhodnutí vydané v jiném členském státě a týkající se rozvodu, rozluky nebo prohlášení manželství za neplatné, které již nelze napadnout v členském státě původu, by příslušné orgány dožádaného členského státu měly ze zákona rozhodnutí uznat, aniž by bylo vyžadováno zvláštní řízení, a aktualizovat v souladu s tím své záznamy osvědčující osobní stav. Stejně jako v současném nařízení je ponecháno na vnitrostátním právu, zda může tyto důvody vznést některá ze stran nebo se tyto důvody uplatní ex officio podle vnitrostátního práva. Tím se nevylučuje, aby kterákoli zainteresovaná strana podala v souladu s tímto nařízením návrh na rozhodnutí, že neexistují důvody pro odmítnutí uznání, jak je na ně odkazováno v tomto nařízení. Určení toho, kdo může být považován za zainteresovanou stranu oprávněnou takový návrh podat, by mělo proběhnout podle vnitrostátního práva členského státu, v němž byl takový návrh podán.“
- (R2) „Uznání rozhodnutí by mělo být odmítnuto, pouze pokud existuje jeden nebo více důvodů k odmítnutí uznání stanovených v tomto nařízení. Výčet důvodů pro odmítnutí uznání uvedený v tomto nařízení je taxativní a důvodů zde neuvedených, jako je například porušení zásady *litispendence*, se jako důvodů pro odmítnutí nelze dovolávat. Ve věcech rodičovské zodpovědnosti má v rozsahu, v němž jsou neslučitelná, pozdější rozhodnutí přednost před dřívějším rozhodnutím, pokud jde o účinky v budoucnosti. Pokud jde o dítěti poskytnutou příležitost vyjádřit svůj názor, uznání rozhodnutí nelze odmítnout pouze proto, že soud původu použil pro výsledek dítěte odlišnou metodu, než by použil soud ve členském státě uznání, protože by mělo být na soudu původu, aby o vhodné metodě rozhodl.

I když podle judikatury Soudního dvora článek 24 Listiny základních práv a toto nařízení nepožadují, aby soud členského státu původu získal názory dítěte v každém případě prostřednictvím výslechu, a daný soud si tudíž zachovává určitý prostor pro uvážení, judikatura rovněž stanoví, že pokud se tento soud rozhodne umožnit dítěti, aby bylo vyslyšeno, musí tento soud přijmout veškerá opatření, která jsou vhodná k uspořádání tohoto výslechu, přičemž se zohlední nejlepší zájmy dítěte a okolnosti každého jednotlivého případu, aby byla zajištěna účinnost uvedených ustanovení a dítěti poskytnuta skutečná a účinná příležitost vyjádřit svůj názor. Soud členského státu původu by měl, pokud je to možné a vždy s ohledem na nejlepší zájmy dítěte, využít všechny prostředky, které má k dispozici podle vnitrostátního práva, jakož i specifické nástroje mezinárodní soudní spolupráce, případně i včetně nástrojů stanovených v nařízení č. 1206/2001.

Členský stát, v němž se žádá o uznání, by uznání neměl odmítnout, pokud se uplatní jedna z výjimek z tohoto konkrétního důvodu pro odmítnutí, již toto nařízení připouští. Účinkem těchto výjimek je, že soud ve členském státě výkonu nemůže s přihlédnutím k nejlepším zájmům dítěte odepřít výkon rozhodnutí pouze z toho důvodu, že dítěti nebyla poskytnuta příležitost vyjádřit svůj názor, pokud se řízení týkalo pouze majetku dítěte a poskytnutí této příležitosti nebylo vyžadováno s ohledem na předmět řízení, nebo pokud existovaly závažné důvody, zejména s ohledem na naléhavost věci. Tyto závažné důvody by mohly nastat např. tehdy, když je bezprostředně ohrožena fyzická a psychická integrita dítěte nebo jeho život, a jakékoli další prodlení by mohlo představovat riziko, že k takové újmě dojde.“

1. Rozhodnutí vydaná v některém členském státě jsou v jiných členských státech uznávána, aniž by bylo vyžadováno **zvláštní** řízení.
2. Aniž je dotčen odstavec 3, nevyžaduje se zejména žádný **zvláštní** postup v případě aktualizace záznamů o osobním stavu v jednom členském státě na základě rozhodnutí týkajících se rozvodu, rozluky nebo prohlášení manželství za neplatné, která byla vydána v jiném členském státě a proti kterým podle práva tohoto jiného členského státu není možné podat opravný prostředek.
3. Každá dotčená strana může v **souladu s postupy stanovenými v člancích 42/47q až 45/47r a případně v oddílu 5 této kapitoly a v kapitole VI** podat návrh na vydání rozhodnutí o neexistenci důvodů pro odmítnutí uznání, které jsou uvedeny v člancích 37 a 38. (...)

4. Místní příslušnost soudů sdělených každým členským státem Komisi podle článku 81 se určuje podle práva členského státu, ve kterém je řízení v souladu s odstavcem 3 zahájeno.

5. Je-li otázka uznání rozhodnutí vznesena u (...) **soudu** členského státu jako předběžná otázka, může o ní tento (...) **soud** rozhodnout.

Článek 28

Písemnosti, jež mají být (...) **předloženy** pro účely uznání

1. Strana, která se chce v některém členském státě dovolat rozhodnutí vydaného v jiném členském státě, musí (...) **předložit** tyto náležitosti:

- a) jedno vyhotovení rozhodnutí, které splňuje podmínky nezbytné pro uznání jeho pravosti; a
- b) příslušné osvědčení vydané podle článku (...) **36a**.

2. Je-li to nezbytné, může **soud nebo příslušný orgán**³³, u něž se strana dovolává rozhodnutí vydaného v jiném členském státě, požádat tuto stranu, aby předložila v souladu s článkem 69 **překlad nebo přepis** (...) [příslušného obsahu]³⁴ osvědčení uvedeného v odst. 1 písm. b).

³³ Zde nepostačuje pouze pojem „orgán“, jenž je obvykle zahrnut v definici „soudu“, protože toto ustanovení je rovněž určeno orgánu, který nerozhoduje ve věcech podle tohoto nařízení.

³⁴ Slova „příslušný obsah“ budou nahrazena odkazy na odpovídající čísla polí odpovídajícího osvědčení.

3. Soud nebo příslušný orgán, u něž se strana dovolává rozhodnutí vydaného v jiném členském státě, může požádat tuto stranu, aby **předložila v souladu s článkem 69 vedle překladu či přepisu** [příslušného obsahu] osvědčení (...) i **překlad nebo přepis** daného rozhodnutí (...), pokud tento soud nebo příslušný orgán bez takového překladu **nebo přepisu** není schopen pokračovat v řízení.

Článek 28a

Nepředložení písemností

1. Pokud písemnosti uvedené v čl. 28 odst. 1 nejsou předloženy, může soud nebo příslušný orgán určit lhůtu pro jejich předložení, přijmout rovnocenné písemnosti nebo, pokud nepovažuje další objasnění za potřebné, jejich předložení prominout.
2. Pokud to soud nebo příslušný orgán vyžaduje, předloží se v souladu s článkem 69 **překlad nebo přepis** takových rovnocenných dokumentů.

Článek 29

Přerušení řízení

(...) **Soud**, u něž se strana dovolává rozhodnutí vydaného v jiném členském státě, může (...) řízení zčásti nebo zcela přerušit, (...) **pokud**:

- a) v členském státě původu bylo rozhodnutí (...) **napadeno (...) řádným opravným prostředkem; nebo**
- b) je podán návrh na vydání rozhodnutí o neexistenci důvodů pro odmítnutí uznání, které jsou uvedeny v člancích 37 a 38, nebo na vydání rozhodnutí o odmítnutí uznání pro některý z uvedených důvodů(...).

(...)

Pododdíl 2

Vykonatelnost a výkon

Článek 30

Vykonatelná rozhodnutí

1. Rozhodnutí (...) ve věcech rodičovské zodpovědnosti (...) vydaná v členském státě, v němž jsou vykonatelná, jsou vykonatelná v jiných členských státech, aniž se požaduje prohlášení vykonatelnosti³⁵.
2. Pro účely výkonu rozhodnutí přiznávajícího právo na styk s dítětem ze zákona v jiném členském státě může původní soud prohlásit rozhodnutí za předběžně vykonatelné bez ohledu na případný opravný prostředek (...).

(Článek 31 přesunut do čl. 31/47e)

(Článek 32 přesunut do čl. 32/47f)

³⁵ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Kromě toho cíl učinit přeshraniční spory týkající se dětí méně časově a finančně náročné odůvodňuje pro všechna rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti požadavek zrušení povinnosti doložky vykonatelnosti - což zahrnuje registraci za účelem výkonu - před výkonem v členském státě výkonu. Zatímco nařízení (ES) č. 2201/2003 pouze zrušilo tento požadavek pro některá rozhodnutí udělující práva na styk s dítětem a některá rozhodnutí vedoucí k navrácení dítěte, toto nařízení nyní uvedený požadavek zrušuje pro přeshraniční výkon všech rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti, přičemž nadále zachovává ještě příznivější zacházení s některými rozhodnutími udělujícími práva na styk s dítětem a některými rozhodnutími vedoucími k navrácení dítěte. V důsledku toho by se s výhradou ustanovení tohoto nařízení mělo s rozhodnutím vydaným soudem jiného členského státu zacházet, jako by bylo vydáno v členském státě výkonu.“

Písemnosti, jež mají být (...) **předloženy** (...) pro účely výkonu

1. (...) **Pro účely** výkonu rozhodnutí v některém členském státě (...), které bylo vydáno v jiném členském státě, **předloží strana žádající o výkon orgánu příslušnému pro výkon:**

- a) jedno vyhotovení rozhodnutí, které splňuje podmínky nezbytné pro uznání jeho pravosti; a
- b) příslušné osvědčení vydané podle článku (...) **36a** (...).

2. **Pro výkon rozhodnutí v některém členském státě, které bylo vydáno v jiném členském státě a které nařizuje předběžné opatření včetně opatření zajišťovacího, předloží strana žádající o výkon orgánu příslušnému pro výkon:**

- a) jedno vyhotovení rozhodnutí, které splňuje podmínky nezbytné pro uznání jeho pravosti;
- b) příslušné osvědčení vydané podle článku 36a, osvědčující, že rozhodnutí je vykonatelné ve členském státě původu a že soud původu:
 - i) má příslušnost rozhodnout ve věci samé; nebo
 - ii) nařídil tato opatření v souladu s čl. 25 odst. 4 ve spojení s článkem 14; a

c) **doklad o doručení rozhodnutí, pokud je opatření nařizováno bez předvolání odpůrce k soudu.**³⁶

3. (...) **Orgán příslušný pro výkon** může, je-li to nezbytné, požadovat po (...) **straně, jež žádá o výkon**, aby předložila v souladu s článkem 69 (...) **překlad nebo přepis** [příslušného obsahu] osvědčení, které upřesňuje povinnost, jež má být vykonána.

³⁶ Vloží se bod odůvodnění inspirovaný 32. a 33. bodem odůvodnění nařízení Brusel Ia:

„Pokud předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích nařídil soud příslušný k rozhodování ve věci samé, měl by být podle tohoto nařízení zajištěn jejich volný pohyb. Předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích, jež byla nařízena, aniž by byl žalovaný předvolán k soudu, by však podle tohoto nařízení neměla být uznána a vykonána, ledaže bylo uvedené rozhodnutí o opatření před jeho výkonem doručeno žalovanému. Nemělo by to bránit tomu, aby byla tato opatření vykonána podle vnitrostátního práva.

Pokud předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích nařídil soud členského státu, který není příslušný k rozhodování ve věci samé, jejich volný pohyb by se měl podle tohoto nařízení omezovat na opatření přijatá ve věcech mezinárodních únosů dětí a zaměřená na minimalizaci rizik uvedených v čl. 13 odst. 1 písm. b) Haagské úmluvy z roku 1980.

Uvedená opatření by měla platit, dokud soud členského státu s příslušností rozhodovat ve věci samé podle tohoto nařízení nepřijme opatření, která považuje za vhodná.“

4. (...) **Orgán příslušný pro výkon** může požadovat po (...) **straně, jež žádá o výkon**, aby předložila **v souladu s článkem 69** překlad **nebo přepis** rozhodnutí (...), pokud bez takového překladu **či přepisu** nemůže pokračovat v řízení.

(Článek 34 přesunut do čl. 34/47i)

(Článek 35 přesunut do čl. 35/47j)

(Článek 36 přesunut do čl. 36/47k)

Pododdíl 3

Osvědčení

Článek 36a

Vydání osvědčení

1. Soud členského státu původu sdělený Komisi podle článku 81 vydá na návrh strany osvědčení o:

- a) rozhodnutí ve věcech manželských za použití formuláře uvedeného v příloze I;**
- b) rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti za použití formuláře uvedeného v příloze II;**
- c) příkazech k navrácení podle Haagské úmluvy z roku 1980 za použití formuláře uvedeného v příloze [X].**

2. Osvědčení se vyplní a vydá v jazyce rozhodnutí. Osvědčení lze také vydat v jiném úředním jazyce Evropské unie vyžádaném některou ze stran. Tímto nevzniká povinnost soudu, jenž osvědčení vydal, poskytnout překlad nebo přepis [příslušného obsahu].
3. Vydání osvědčení nelze napadnout.

Článek 36b

Oprava osvědčení

1. Soud členského státu původu sdělený Komisi podle článku 81 na návrh opraví a i bez návrhu může z vlastního podnětu opravit osvědčení, pokud z důvodu věcné chyby nebo opomenutí existuje rozpor mezi rozhodnutím, které má být vykonáno, a osvědčením.
2. Na postup pro opravu osvědčení se použije právo členského státu původu.

Pododdíl (...)4

Odmítnutí uznání a odepření výkonu

(...)

Článek 37³⁷

Důvody pro **odmítnutí** (...) uznání (...) rozhodnutí ve věcech manželských

(...) Uznání rozhodnutí ve věci rozvodu, rozluky nebo prohlášení manželství za neplatné se odmítne:

- a) je-li takové uznání zjevně v rozporu s veřejným pořádkem členského státu, v němž se o uznání žádá; (...)
- b) jestliže odpůrce, v jehož nepřítomnosti bylo rozhodnutí vydáno, nebyl písemně vyrozuměn o zahájení řízení v dostatečném časovém předstihu a takovým způsobem, který by mu umožnil přípravu na jednání před soudem, pokud není zjištěno, že odpůrce rozhodnutí jednoznačným způsobem přijal; (...)
- c) jestliže je neslučitelné s rozhodnutím vydaným v řízení mezi stejnými stranami v členském státě, v němž se o uznání rozhodnutí žádá; nebo
- d) jestliže je neslučitelné s dřívějším rozhodnutím, které bylo vydáno v řízení mezi stejnými stranami v jiném členském státě nebo ve třetí zemi, za předpokladu, že toto dřívější rozhodnutí splňuje podmínky nezbytné k uznání rozhodnutí v členském státě, v němž se o uznání žádá.

³⁷ Viz navrhovaný bod odůvodnění v poznámce pod čarou č. 32.

Důvody **pro odmítnutí** (...) uznání (...) rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti

1. (...) Uznání rozhodnutí ve věci rodičovské zodpovědnosti se odmítne:
 - a) je-li takové uznání zjevně v rozporu s veřejným pořádkem členského státu, v němž se o uznání žádá, přičemž jsou vzaty v úvahu nejlepší zájmy dítěte;(...)
 - b) bylo-li rozhodnutí vydáno v nepřítomnosti strany, která nebyla písemně vyrozuměna o zahájení řízení v dostatečném časovém předstihu a takovým způsobem, který by jí umožnil přípravu na jednání před soudem, pokud není zjištěno, že tato strana rozhodnutí jednoznačným způsobem přijala; (...)
 - c) na žádost jakékoli osoby, která prohlašuje, že rozhodnutí zasahuje do její rodičovské zodpovědnosti, pokud bylo vydáno, aniž mohla tato osoba využít práva být vyslechnuta;³⁹ (...)
 - d) jestliže je neslučitelné, **a v rozsahu, v němž** je neslučitelné⁴⁰, s pozdějším rozhodnutím ve věci rodičovské zodpovědnosti, které bylo vydáno v členském státě, v němž se o uznání žádá; (...)
 - e) jestliže je neslučitelné, **a v rozsahu, v němž** je neslučitelné s pozdějším rozhodnutím ve věci rodičovské zodpovědnosti, které bylo vydáno v jiném členském státě nebo ve třetí zemi, ve které má dítě obvyklé bydliště, za předpokladu, že toto pozdější rozhodnutí splňuje podmínky nezbytné pro jeho uznání v členském státě, v němž se o uznání (...) **žádá; nebo**

³⁸ Viz navrhovaný bod odůvodnění v poznámce pod čarou č. 32.

³⁹ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Aniž jsou dotčeny jiné nástroje Unie, pokud není možné vyslechnout stranu nebo dítě osobně a pokud jsou k dispozici technické prostředky, soud může zvážit uspořádání výsledku prostřednictvím videokonference nebo jiné komunikační technologie, ledaže by s ohledem na zvláštní okolnosti věci použití této technologie nebylo vhodné pro zaručení spravedlivého průběhu řízení.“

⁴⁰ Viz navrhovaný bod odůvodnění v poznámce pod čarou č. 32.

- f) jestliže nebyl dodržen postup stanovený v článku 65.
2. (...) Uznání rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti může být odmítnuto, pokud bylo vydáno, aniž byla dítěti, které je schopno vytvářet si vlastní názor, poskytnuta příležitost svůj názor vyjádřit v souladu s článkem 20,^{41 42}leďaže:⁴³
- a) se řízení týkalo pouze majetku dítěte a poskytnutí této příležitosti nebylo vyžadováno s ohledem na předmět řízení; nebo
- b) bylo nutné zohlednit závažné důvody, zejména naléhavost věci.⁴⁴

⁴¹ Viz navrhovaný bod odůvodnění v poznámce pod čarou č. 32.

⁴² Osvědčení by mělo obsahovat políčko, ve kterém se zaškrtnutím uvede, zda byla dítěti poskytnuta možnost vyjádřit svůj názor, a v případě, že tuto příležitost nedostalo, prostor pro volný text pro uvedení důvodů.

⁴³ Vloží se bod odůvodnění ve smyslu 21. bodu odůvodnění stávajícího nařízení Brusel IIa:
„Uznání a výkon rozhodnutí, veřejných listin a dohod vydaných v členském státě by měly být založeny na zásadě vzájemné důvěry. Proto by důvody pro neuznání měly být omezeny na nezbytné minimum s ohledem na cíl tohoto nařízení, jímž je usnadnit uznávání a výkon a účinně chránit nejlepší zájmy dítěte.“

⁴⁴ Viz navrhovaný bod odůvodnění v poznámce pod čarou č. 32.

Článek 39

Postup pro odmítnutí uznání

1. Postupy stanovené v člancích (...) **42/47q** až (...) **45/47r** a případně v oddíle (...) **5 této kapitoly** a v kapitole VI se odpovídajícím způsobem použijí na návrh na odmítnutí uznání.
2. **Místní příslušnost soudů sdělených každým členským státem Komisi podle článku 81, se určuje podle vnitrostátního práva členského státu, ve kterém je zahájeno řízení o neuznání.**

(...)

Článek 40

Důvody pro odepření výkonu rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti

(...) **Aniž je dotčen článek 36/47k odst. 6, odepře se výkon rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti, bylo-li shledáno, že existuje některý z důvodů pro odmítnutí uznání uvedených v článku 38.**⁴⁵

⁴⁵ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Určení toho, zda by důvody pro odmítnutí uznání uvedené v tomto nařízení měly být přezkoumány *ex officio* či na návrh, je ponecháno na vnitrostátním právu. Proto by stejné přezkoumání mělo být možné v souvislosti s odepřením výkonu.“

ODDÍL 2
USTANOVENÍ O UZNÁNÍ A VÝKONU NĚKTERÝCH PRIVILEGOVANÝCH
ROZHODNUTÍ

Článek 47a
Oblast působnosti

1. Tento oddíl se použije na následující rozhodnutí, pokud byla osvědčena ve členském státě původu v souladu s článkem 47l:
 - a) rozhodnutí v tom rozsahu, v němž přiznávají právo na styk s dítětem; a
 - b) rozhodnutí podle čl. 26a odst. 6, pokud obsahují navrácení dítěte.
2. Ustanovení tohoto oddílu nebrání straně, aby požadovala uznání a výkon rozhodnutí uvedeného v odstavci 1 v souladu s ustanoveními o uznávání a výkonu uvedenými v oddíle 1 této kapitoly.

Pododdíl 1

Uznávání

Článek 47b

Uznávání

- 1. Rozhodnutí uvedené v čl. 47a odst. 1 vydané ve členském státě je uznáváno v jiných členských státech, aniž by bylo vyžadováno zvláštní řízení a bez možnosti napadnutí jeho uznání, ledaže je shledána neslučitelnost⁴⁶ s rozhodnutím uvedeným v článku 47n, a to pouze v rozsahu této neslučitelnosti.**
- 2. Strana, která se chce v některém členském státě dovolat rozhodnutí uvedeného v čl. 47a odst. 1 vydaného v jiném členském státě, musí předložit tyto náležitosti:**
 - a) jedno vyhotovení rozhodnutí, které splňuje podmínky nezbytné pro uznání jeho pravosti; a**
 - b) příslušné osvědčení vydané podle článku 47l.**
- 2. Ustanovení čl. 28 odst. 2 a 3 se použijí obdobně.**

⁴⁶ Viz navrhovaný bod odůvodnění v poznámce pod čarou č. 32.

Článek 47c

Přerušení řízení

Soud, u nějž se strana dovolává rozhodnutí uvedeného v čl. 47a odst. 1 vydaného v jiném členském státě, může řízení zčásti nebo zcela přerušit, pokud:

- a) byl podán návrh vycházející z neslučitelnosti⁴⁷ s rozhodnutím podle článku 47n; nebo**
- b) osoba, vůči níž je výkon navrhován, navrhla v souladu s článkem 47m zrušení osvědčení vydaného podle článku 47l.**

Pododdíl 2

Vykonatelnost a výkon

Článek 47d

Vykonatelná rozhodnutí

- 1. Rozhodnutí uvedené v čl. 47a odst. 1 vydané v členském státě, v němž je vykonatelné, je vykonatelné podle tohoto oddílu v jiných členských státech, aniž se požaduje prohlášení vykonatelnosti.**
- 2. Pro účely výkonu rozhodnutí uvedeného v čl. 47a odst. 1 písm. a) v jiném členském státě mohou soudy členského státu původu prohlásit rozhodnutí za předběžně vykonatelné bez ohledu na případný opravný prostředek.**

⁴⁷ Viz navrhovaný bod odůvodnění v poznámce pod čarou č. 32.

Článek 47h

Písemnosti, jež mají být předloženy pro účely výkonu

1. Pro účely výkonu rozhodnutí uvedeného v čl. 47a odst. 1 v některém členském státě, které bylo vydáno v jiném členském státě, předloží strana žádající o výkon orgánu příslušnému pro výkon:

- a) jedno vyhotovení rozhodnutí, které splňuje podmínky nezbytné pro uznání jeho pravosti; a**
- b) příslušné osvědčení vydané podle článku 47l.**

2. Pro účely výkonu rozhodnutí uvedeného v čl. 47a odst. 1 písm. a) v některém členském státě, které bylo vydáno v jiném členském státě, může orgán příslušný pro výkon, je-li to nezbytné, požadovat po navrhovateli, aby předložil v souladu s článkem 69 překlad nebo přepis [příslušného obsahu] osvědčení, které upřesňuje povinnost, jež má být vykonána.

3. Pro účely výkonu rozhodnutí uvedeného v čl. 47a odst. 1 v některém členském státě, které bylo vydáno v jiném členském státě, může orgán příslušný pro výkon požadovat po navrhovateli, aby předložil v souladu s článkem 69 překlad nebo přepis rozhodnutí, pokud bez takového překladu či přepisu nemůže pokračovat v řízení.

Pododdíl 3

Osvědčení pro privilegovaná rozhodnutí

Článek 47I

Vydání osvědčení

1. Soud, který vydal rozhodnutí uvedené v čl. 47a odst. 1, může na žádost strany vydat osvědčení o:

- a) rozhodnutí přiznávajícím právo na styk s dítětem za použití formuláře uvedeného v příloze III;**
- b) rozhodnutí ve věci práva péče o dítě vydané podle čl. 26a odst. 6, jež vede k navrácení dítěte, za použití formuláře uvedeného v příloze IV.**

2. Osvědčení se vyplní a vydá v jazyce rozhodnutí. Osvědčení lze také vydat v jiném úředním jazyce Evropské unie vyžádaném některou ze stran. Tímto nevzniká povinnost soudu, jenž osvědčení vydal, poskytnout překlad nebo přepis [příslušného obsahu].

- 3. Soud vydá osvědčení pouze tehdy, pokud:**
- a) všechny dotčené strany dostaly příležitost být vyslechnuty;**
 - b) dítěti byla poskytnuta příležitost vyjádřit svůj názor v souladu s článkem 20;⁴⁸**
 - c) rozhodnutí bylo vydáno v nepřítomnosti strany, osoba, které se nedostavila, byla písemně vyrozuměna o zahájení řízení v dostatečném časovém předstihu a takovým způsobem, který by jí umožnil přípravu na jednání před soudem, nebo pokud je zjištěno, že tato strana rozhodnutí jednoznačným způsobem přijala.**
- 4. Aniž je dotčen odstavec 3, osvědčení o rozhodnutí uvedeném v čl. 47a odst. 1 písm. b) se vydá pouze tehdy, pokud soud při vydání svého rozhodnutí přihlédl k důvodům a skutečnostem pro rozhodnutí vydané v jiném členském státě podle čl. 13 odst. 1 písm. b) nebo čl. 13 odst. 2 Haagské úmluvy z roku 1980.**
- 5. Osvědčení je účinné pouze v mezích vykonatelnosti rozhodnutí.**
- 6. Vydání osvědčení nelze napadnout jinak, než způsoby uvedenými v článku 47m.**

⁴⁸ Osvědčení by mělo obsahovat políčko, ve kterém se zaškrtnutím uvede, zda byla dítěti poskytnuta příležitost vyjádřit svůj názor, a v případě, že takovou příležitost nedostalo, prostor pro volný text pro uvedení důvodů ve vhodných případech.

Článek 47m

Oprava a zrušení osvědčení

- 1. Soud členského státu původu sdělený Komisi podle článku 81 na návrh opraví a i bez návrhu může z vlastního podnětu opravit osvědčení, pokud z důvodu věcné chyby nebo opomenutí existuje rozpor mezi rozhodnutím a osvědčením.**
- 2. Soud uvedený v odstavci 1 na návrh nebo z vlastního podnětu osvědčení zruší, pokud bylo uděleno chybně, s přihlédnutím k požadavkům stanoveným v článku 47l. Článek 47ml se použije obdobně.**
- 3. Postup pro opravu nebo zrušení osvědčení, včetně případných opravných prostředků, se řídí právem členského státu původu.**

Článek 47ml

Osvědčení o neexistenci nebo omezení vykonatelnosti

Pokud a v rozsahu, v jakém rozhodnutí osvědčené v souladu s článkem 47l přestane být vykonatelné, nebo je jeho vykonatelnost pozastavena či omezena, vydá se kdykoli na návrh určený soudem členského státu původu sdělenému Komisi podle článku 81 osvědčení uvádějící neexistenci nebo omezení vykonatelnosti za použití standardního formuláře uvedeného v příloze [Z].

Pododdíl 4

Odmítnutí uznání a odepření výkonu

Článek 47n

Neslučitelná rozhodnutí⁴⁹

Uznání rozhodnutí uvedeného v čl. 47a odst. 1 bude odmítnuto a jeho výkon odepřen, pokud jsou neslučitelné, a v rozsahu, v němž jsou neslučitelné, s pozdějším rozhodnutím týkajícím se rodičovské zodpovědnosti ohledně téhož dítěte, které bylo vydáno:

- a) v členském státě, v němž o uznání žádá; nebo**
- b) v jiném členském státě nebo ve třetí zemi, ve které má dítě obvyklé bydliště, za předpokladu, že toto pozdější rozhodnutí splňuje podmínky nezbytné pro jeho uznání v členském státě, v němž se o uznání žádá.**

⁴⁹ Viz navrhovaný bod odůvodnění v poznámce pod čarou č. 32.

Oddíl 3

Společná ustanovení o výkonu

Pododdíl 1

Výkon⁵⁰

Článek 31/47e

Vykonávací řízení

1. **S výhradou tohoto oddílu** se řízení o výkonu rozhodnutí vydaných v jiném členském státě (...) řídí právem členského státu výkonu. Aniž jsou dotčeny články 40, **47n, 36/47k a 47o1**, rozhodnutí vydané v jednom členském státě, které je vykonatelné v členském státě (...) **původu**, se **ve členském státě výkonu** vykoná (...) za stejných podmínek jako rozhodnutí vydané v (...) **tomto** členském státě (...).

⁵⁰ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Jelikož vykonávací řízení by mohlo být v závislosti na vnitrostátním právu soudní či mimosoudní povahy, mohly by „orgány příslušné pro výkon“ zahrnovat soudy, soudní vykonavatele a jakékoli jiné orgány stanovené vnitrostátním právem. Pokud jsou v ustanoveních tohoto nařízení vedle orgánů příslušných pro výkon rozhodnutí uvedeny i soudy, mělo by se jednat o případy, kdy podle vnitrostátního práva je orgánem příslušným pro výkon jiný subjekt než soud, avšak některá rozhodnutí jsou vyhrazena soudům, a to buď od počátku, nebo formou přezkumu aktů orgánu příslušného pro výkon. Mělo by být na orgánu příslušném pro výkon nebo na soudu členského státu výkonu, aby nařídil, přijal či zajistil konkrétní opatření, jež mají být přijata ve fázi výkonu, jež jsou jiná než donucovací opatření, která by mohla být dostupná podle vnitrostátního práva uvedeného členského státu, nebo jakákoli donucovací opatření, jež by mohla být podle tohoto práva dostupná, včetně pokut, odnětí svobody nebo vyzvednutí dítěte soudním vykonavatelem.“

2. Strana, která navrhuje výkon rozhodnutí vydaného v jiném členském státě, nemusí mít adresu pro doručování v členském státě výkonu. Uvedená strana nemusí mít v členském státě výkonu ani pověřeného zástupce, ledaže existuje povinnost mít takového zástupce **podle práva členského státu výkonu** bez ohledu na státní příslušnost (...) stran.

Článek 32/47f

(...) **Orgány příslušné pro výkon** (...)

(...) Návrh na výkon rozhodnutí se podává u (...) **orgánu** příslušného k výkonu podle (...) práva členského státu výkonu (...), který (...) **tento** členský stát sdělil Komisi podle článku 81.

(...)

Článek 32a/47g

Částečný výkon

1. Strana usilující o výkon rozhodnutí může požadovat částečný výkon rozhodnutí.
2. Pokud se rozhodnutí týká více věcí a výkon byl u jedné či více z těchto věcí odepřen, musí být však možný výkon těch částí rozhodnutí, které nejsou dotčeny odepřením.
3. Odstavce 1 a 2 se nepoužijí na výkon rozhodnutí, kterým se nařizuje navrácení dítěte bez toho, aby se zároveň vykonala předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích, jež byla nařízena za účelem minimalizace nebezpečí uvedeného v čl. 13 odst. 1 písm. b) Haagské úmluvy z roku 1980.

(...) Pravidla pro výkon práva na styk s dítětem⁵¹

1. (...) **Orgány příslušné pro výkon nebo** soudy členského státu výkonu mohou stanovit (...) pravidla pro organizaci výkonu práva na styk s dítětem, pokud taková pravidla nebyla **vůbec** nebo dostatečně uvedena v rozhodnutí vydaném (...) **soudy** členského státu příslušnými ve věci **a za předpokladu, že základní prvky tohoto rozhodnutí jsou nedotčeny.**
 2. (...) Pravidla stanovená podle (...) **odstavce 1** pozbývají účinnosti (...) **v návaznosti** na pozdější rozhodnutí soudů členského státu příslušných rozhodnout ve věci.
- (...)

⁵¹ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Za účelem usnadnění výkonu rozhodnutí z jiného členského státu by orgány příslušné pro výkon nebo soudy ve členském státě výkonu měly být oprávněny upřesnit praktické okolnosti nebo právní podmínky vyžadované podle práva členského státu výkonu. Pravidla stanovená v tomto nařízení by měla usnadnit výkon rozhodnutí v členském státě výkonu, jež by tam jinak podle vnitrostátního práva nemohlo být vykonáno z důvodu jeho neurčitosti, aby orgán příslušný pro výkon nebo vykonávající soud mohly rozhodnutí konkretizovat a upřesnit. Stejně tak by se měla stanovit pravidla pro dosažení souladu s právními požadavky na výkon podle vnitrostátního práva členského státu výkonu, jako například účast úřadu na ochranu dětí či psychologa ve stadiu výkonu. Žádné z uvedených pravidel by však nemělo zasahovat do základních prvků rozhodnutí ani přesahovat jejich rámec. Kromě toho by pravomoc přizpůsobit opatření podle tohoto nařízení neměla umožnit soudu výkonu nahradit opatření, která jsou neznámá v právu členského státu výkonu, jinými opatřeními.“

Doručení osvědčení a rozhodnutí⁵²

1. Je-li **navrhován** výkon rozhodnutí vydaného v jiném členském státě (...), doručí se osobě, vůči níž je výkon navrhován, **příslušné** osvědčení podle článků (...) **36a nebo 47l** ještě před přijetím prvního opatření v rámci výkonu. K osvědčení se připojí i rozhodnutí, pokud již nebylo dané osobě doručeno, **a případně upřesnění pravidel uvedených v čl. 34/47i odst. 1.**

2. Pokud (...) **je třeba zajistit doručení** v jiném členském státě, než je členský stát původu, (...) může **osoba, vůči níž je výkon navrhován**, požádat o překlad (...) **nebo přepis:**

a) rozhodnutí, za účelem napadení výkonu (...);

b) případně [příslušného obsahu] osvědčení vydaného podle článku 47l;

⁵² Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„S cílem informovat osobu, vůči níž je výkon navrhován, o výkonu rozhodnutí vydaného v jiném členském státě, by mělo osvědčení vydané podle tohoto nařízení a doplněné v případě potřeby uvedeným rozhodnutím být doručeno této osobě v přiměřené době před přijetím prvního opatření v rámci výkonu. V této souvislosti se takovým opatřením rozumí první opatření v rámci výkonu provedené po takovém doručení. Podle judikatury Soudního dvora má strana, vůči níž se výkon žádá, právo na účinný opravný prostředek, jenž zahrnuje možnost zahájit řízení za účelem napadení vykonatelnosti rozhodnutí před samotným zahájením výkonu.“

pokud není sepsáno v (...) jazyce, kterému rozumí, nebo (...) v úředním jazyce členského státu, v němž má obvyklé bydliště, nebo, pokud v uvedeném členském státě existuje několik úředních jazyků, v úředním jazyce nebo jednom z úředních jazyků místa, kde má obvyklé bydliště, nebo doplněno o překlad **či přepis** do některého z uvedených jazyků.

3. Je-li vyžadován překlad (...) **nebo přepis** rozhodnutí podle (...) **odstavce 2**, nemohou být až do poskytnutí překladu **či přepisu** osobě, vůči níž je výkon navrhován, přijata kromě zajišťovacích opatření žádná jiná opatření v rámci výkonu.

4. (...) **Odstavce 2 a 3** se nepoužijí (...) **v rozsahu, v němž bylo rozhodnutí a případně osvědčení uvedené v odstavci 1 již doručeno osobě, vůči níž je výkon navrhován, (...) v souladu s požadavky na překlad nebo přepis uvedenými v odstavci 2.**

(...)

Pododdíl 2

Pozastavení vykonávacího řízení a odepření výkonu

Článek 36/47k

(...) Pozastavení a odepření⁵³

⁵³ Vloží se tři body odůvodnění v tomto smyslu:

- (R1) „Ve věcech rodičovské zodpovědnosti se výkon vždy bude týkat dítěte a v mnoha případech předání dítěte jiné osobě, než je osoba, s níž dítě v danou dobu bydlí, nebo přemístění dítěte do jiného členského státu. Primárním cílem by tak mělo být dosažení rovnováhy mezi právem navrhovatele, jako zásady, na co nejrychlejší provedení rozhodnutí i v přeshraničních případech v rámci Evropské unie a v případě potřeby rovněž uplatněním donucovacích opatření a potřebou co nejvíce omezit vystavení dítěte těmto potencionálně traumatizujícím donucovacím opatřením na případy, v nichž se tomu nelze vyhnout. Toto posouzení by měly provádět orgány příslušné pro výkon a soudy v každém členském státě s ohledem na jeden každý jednotlivý případ.“
- (R2) „Cílem tohoto nařízení je zavést rovné podmínky, pokud jde o přeshraniční výkon rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti mezi členskými státy. V řadě členských států jsou tato rozhodnutí již vykonatelná, i když stále podléhají opravnému prostředku, nebo již proti nim byl opravný prostředek podán. V jiných členských státech je vykonatelné pouze pravomocné rozhodnutí, které již nemůže být napadeno řádným opravným prostředkem. S cílem řešit naléhavé situace se proto v tomto nařízení stanoví, že některá rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti může soud členského státu původu prohlásit za předběžně vykonatelná i tehdy, pokud stále podléhají opravnému prostředku, zejména rozhodnutí nařizující navrácení dítěte podle Haagské úmluvy z roku 1980 a rozhodnutí o udělení práva na styk s dítětem.“
- (R3) „Ve vykonávacích řízeních týkajících se dětí je však důležité, aby orgány příslušné pro výkon nebo soudy byly schopny pohotově reagovat na relevantní změny okolností, včetně napadení rozhodnutí ve členském státě původu, zániku vykonatelnosti rozhodnutí a překážek nebo naléhavých situací, s nimiž se ve stádiu výkonu střetnou. Proto by mělo být vykonávací řízení pozastaveno, na návrh nebo z vlastního podnětu soudu či orgánu, pokud je vykonatelnost rozhodnutí pozastavena ve členském státě původu. Orgán nebo soud příslušný pro výkon by však neměl mít povinnost aktivně zjišťovat, zda byla mezitím ve členském státě původu vykonatelnost pozastavena na základě opravného prostředku či z jiného důvodu, pokud tomu nic nenasvědčuje. Pozastavení nebo odepření výkonu ve členském státě výkonu by mělo být navíc ponecháno na uvážení orgánu příslušného pro výkon nebo soudu a na návrh v případě, že byl shledán jeden či více důvodů uvedených v tomto nařízení nebo jím připuštěných.“

1. (...) **Orgán příslušný pro výkon nebo soud ve členském státě výkonu z vlastního podnětu nebo** na návrh osoby, vůči níž je výkon navrhován, **nebo, je-li to možné podle vnitrostátního práva, na návrh dotčeného dítěte**, (...) pozastaví vykonávací řízení, pokud je vykonatelnost rozhodnutí pozastavena v členském státě původu.

2. **Orgán příslušný pro výkon nebo soud ve členském státě výkonu může** na návrh osoby, vůči níž je výkon navrhován, **nebo, je-li to možné podle vnitrostátního práva, na návrh dotčeného dítěte**, (...) vykonávací řízení (...) **zčásti nebo zcela pozastavit** z některého z těchto důvodů:

a) v členském státě původu bylo rozhodnutí napadeno řádným opravným prostředkem;

b) dosud neuplynula lhůta pro podání řádného opravného prostředku uvedeného v písmenu a);

c) byl podán návrh na odepření výkonu založený na článku 40, 47n nebo 47ol; nebo

d) osoba, vůči níž je výkon navrhován, navrhla v souladu s článkem 47m zrušení osvědčení vydaného podle článku 47l.

3. Pokud orgán příslušný pro výkon nebo soud pozastaví vykonávací řízení z důvodu uvedeného v odst. 2 písm. b), může stanovit lhůtu, během níž je možné podat jakýkoli opravný prostředek.⁵⁴

⁵⁴ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Pokud je možné proti rozhodnutí stále podat opravný prostředek v členském státě původu a lhůta pro podání řádného opravného prostředku dosud neuplynula, měl by mít orgán příslušný pro výkon nebo soud ve členském státě výkonu diskreční pravomoc vykonávací řízení na návrh pozastavit. V takových případech může uvést lhůtu, v níž má být podán opravný prostředek v členském státě původu, s cílem vykonávací řízení pozastavit nebo jeho pozastavení zachovat. Takové uvedení lhůty by mělo mít účinek pouze na pozastavení vykonávacího řízení a nemělo by mít vliv na lhůtu pro podání opravného prostředku podle procesních pravidel členského státu původu.“

4. Ve výjimečných případech může orgán příslušný pro výkon nebo soud, na návrh osoby, vůči níž je výkon navrhován, nebo, je-li to možné podle vnitrostátního práva, na návrh dotčeného dítěte či kterékoli zainteresované strany jednající v nejlepším zájmu dítěte, pozastavit vykonávací řízení, pokud by výkon vystavil dítě vážnému nebezpečí fyzické nebo psychické újmy z důvodu dočasných překážek, které se vyvstaly po vydání rozhodnutí, nebo z důvodu jakékoli jiné významné změny okolností.

Výkon se obnoví ihned, jakmile vážné nebezpečí fyzické nebo psychické újmy přestane existovat.

5. V případech uvedených v odstavci 4 přijme orgán příslušný pro výkon nebo soud před odepřením výkonu podle odstavce 6 všechny náležité kroky⁵⁵ pro usnadnění výkonu v souladu s vnitrostátním právem a vnitrostátními postupy a s nejlepšími zájmy dítěte.

6. Pokud je vážné nebezpečí uvedené v odstavci 4 trvalé povahy, může orgán příslušný pro výkon nebo soud výkon rozhodnutí na návrh odeprít.

⁵⁵ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Orgán příslušný pro výkon nebo soud může pozastavit vykonávací řízení, pokud by výkon vystavil dítě vážnému nebezpečí fyzické nebo psychické újmy z důvodu dočasných překážek, které se vyvstaly po vydání rozhodnutí, nebo z důvodu jakékoli jiné významné změny okolností. Výkon by se měl obnovit ihned, jakmile vážné nebezpečí fyzické nebo psychické újmy přestane existovat. Pokud však přetrvává, měly by být před odepřením výkonu přijaty veškeré náležité kroky v souladu s vnitrostátním právem a vnitrostátními postupy, případně i s pomocí dalších příslušných odborníků, jako jsou například sociální pracovníci či dětské psychologové, s cílem pokusit se o zajištění provedení rozhodnutí. Orgány příslušné pro výkon by se měly především v souladu s vnitrostátním právem a vnitrostátními postupy pokusit překonat překážky, které vznikly změnou okolností, například zjevné námitky dítěte vyjádřené až po vydání rozhodnutí, které jsou tak silné, že jejich nezohlednění by pro dítě představovalo vážné nebezpečí fyzické nebo psychické újmy.“

Článek 47ol

Důvody pro pozastavení nebo odepření výkonu podle vnitrostátního práva⁵⁶

Důvody pro pozastavení nebo odepření výkonu podle práva členského státu výkonu se použijí, pouze pokud jsou slučitelné s použitím článků 36/47k, 40 a 47n.⁵⁷

Článek 41/47p

Příslušnost (...) orgánů nebo soudů k odepření výkonu

1. Návrh na odepření výkonu se **na základě článku 38** podává u soudu (...) sděleného každým členským státem Komisi podle článku 81. **Návrh na odepření výkonu z důvodů uvedených v tomto nařízení nebo jím připuštěných se podává u orgánu nebo soudu sděleného každým členským státem Komisi podle článku 81.**

⁵⁶ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Použití jakéhokoli vnitrostátního důvodu pro odepření by nemělo mít za účinek rozšíření podmínek a způsobů ohledně důvodů stanovených v tomto nařízení.“

⁵⁷ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Strana, která napadá výkon rozhodnutí vydaného v jiném členském státě, by měla mít v co největší míře a v souladu s právním řádem členského státu výkonu možnost tak učinit v rámci vykonávacího řízení a měla by mít možnost uvést v rámci jednoho řízení kromě důvodů pro odepření stanovených v tomto nařízení i důvody pro odepření stanovené ve vnitrostátním právu členského státu, v němž je výkon navrhován, které by platily i nadále, protože nejsou neslučitelné s důvody uvedenými v tomto nařízení. To by mohlo zahrnovat například napadení na základě formálních chyb podle vnitrostátního práva v určitém aktu výkonu nebo na základě tvrzení, že opatření požadované rozhodnutím již bylo provedeno nebo je nemožné, například v případě vyšší moci, vážného onemocnění osoby, které má být dítě předáno, uvěznění nebo úmrtí této osoby, skutečnosti, že členský stát, do kterého má být dítě navraceno, se stal válečnou zónou po vydání rozhodnutí nebo odepření výkonu rozhodnutí, které podle práva členského státu, v němž je výkon navrhován, nemá vykonatelný obsah a nelze jej za tímto účelem upravit.“

2. Místní příslušnost **orgánu nebo soudu sděleného každým členským státem Komisi podle článku 81** se určuje podle (...) **práva členského státu, ve kterém je řízení v souladu s odstavcem 1 zahájeno.**

(...)

Článek 42/47q

(...) **Návrh** na odepření výkonu

1. Postup pro **podání návrhu** na odepření výkonu se v rozsahu, v němž se na něj nevztahuje toto nařízení, řídí právem členského státu výkonu.
2. Navrhovatel poskytne soudu opis rozhodnutí a, je-li to (...) **potřebné a možné, příslušné osvědčení vydané podle článku 36a nebo článku 47l.**
3. **Orgán příslušný pro výkon nebo soud může, je-li to nezbytné, požadovat po navrhovateli, aby předložil v souladu s článkem 69 překlad nebo přepis [příslušného obsahu] příslušného osvědčení, které upřesňuje povinnost, jež má být vykonána.**
4. **Orgán příslušný pro výkon nebo soud může požadovat po navrhovateli, aby předložil v souladu s článkem 69 překlad nebo přepis rozhodnutí, pokud bez takového překladu či přepisu nemůže pokračovat v řízení.**
5. **Orgán příslušný pro výkon nebo soud může upustit od požadavku na předložení dokumentů uvedených v (...) odstavci 2, má-li je již k dispozici, nebo má-li za to, že je nevhodné požadovat po navrhovateli jejich předložení. (...) V takovém případě může soud požadovat předložení dokumentů po druhé straně.**
6. Strana, která navrhuje odepření výkonu rozhodnutí vydaného v jiném členském státě, nemusí mít adresu pro doručování v členském státě výkonu. Uvedená strana nemusí mít v členském státě výkonu ani pověřeného zástupce, ledaže existuje povinnost mít takového zástupce **podle práva členského státu výkonu** bez ohledu na státní příslušnost (...) stran.

Článek 43/47r

(...) Zrychlené postupy

(...) **Orgán příslušný pro výkon nebo soud jedná bez zbytečného odkladu v rámci postupů ohledně návrhu na odepření výkonu.**

Článek 44/47r

Napadnutí nebo opravný prostředek (...)

1. (...) Rozhodnutí o návrhu na odepření výkonu může kterákoli strana **napadnout či** proti němu podat opravný prostředek.
2. **Napadnutí nebo** opravný prostředek se podává u (...) **orgánu nebo soudu**, sděleného (...) členským státem **výkonu** Komisi podle článku 81 **jakožto soud, u kterého se má takový opravný prostředek podávat.**

Článek 45/47r

Další **napadnutí nebo** opravný prostředek (...)

(...) Rozhodnutí o **napadnutí nebo** opravném prostředku může být napadeno (...) **napadnutím nebo opravným prostředkem pouze tehdy, pokud soudy, u nichž má být další napadnutí či opravný prostředek podán, byly** dotčeným členským státem (...) oznámeny Komisi podle článku 81.

1. **Orgán příslušný pro výkon nebo** soud, u něhož byl podán návrh na odepření výkonu nebo (...) u něhož byl podle článku 44 nebo 45 **podán** opravný prostředek, může řízení (...) přerušit na základě jednoho z těchto důvodů:

- a) v členském státě původu byl **proti rozhodnutí** podán řádný opravný prostředek;
- b) dosud neuplynula lhůta (...) **pro podání řádného opravného prostředku uvedeného v písmenu a); nebo**
- c) **osoba, vůči níž je výkon navrhován, navrhla v souladu s článkem 47m zrušení osvědčení vydaného podle článku 47l.**

2. Pokud **orgán příslušný pro výkon nebo soud** přeruší řízení z důvodu uvedeného v **odst. 1** písm. b), může stanovit lhůtu, (...) během níž je možné opravný prostředek podat.⁵⁸

(...)

(...)

(...)

(...)

⁵⁸ Viz navrhovaný bod odůvodnění v poznámce pod čarou č. 54.

ODDÍL (...)4

VEŘEJNÉ LISTINY A DOHODY

Článek 55a

Oblast působnosti

Tento oddíl se ve věcech rozvodu, rozluky nebo rodičovské zodpovědnosti použije na veřejné listiny, které byly formálně vyhotoveny nebo registrovány, a na dohody, které byly registrovány, v členském státě, který uznal vlastní příslušnost podle kapitoly II tohoto nařízení.

Článek 55

Uznávání a výkon veřejných listin a dohod

1. Veřejné listiny a dohody týkající se rozluky a rozvodu, které mají závazné právní účinky v členském státě původu, jsou uznávány v jiných členských státech, aniž by byl vyžadován zvláštní postup. Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, použije se odpovídajícím způsobem oddíl 1 této kapitoly.⁵⁹

⁵⁹ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„S veřejnými listinami a dohodami mezi stranami ve věcech rozluky a rozvodu, které mají závazné právní účinky v jednom členském státě, by se pro účely používání pravidel pro uznání mělo zacházet jako s rovnocennými „rozhodnutími“. S veřejnými listinami a dohodami mezi stranami ve věcech rodičovské zodpovědnosti, které jsou vykonatelné v jednom členském státě, by se pro účely používání pravidel pro uznání a výkon mělo zacházet jako s rovnocennými „rozhodnutími“.

Ačkoli povinnost poskytnout dítěti možnost vyjádřit svůj názor stanovená tímto nařízením se nevztahuje na veřejné listiny a dohody, uplatňuje se právo dítěte vyjádřit svůj názor i nadále v souladu s článkem 24 Listiny základních práv Evropské unie a s ohledem na článek 12 Úmluvy OSN o právech dítěte, jak jsou prováděny podle vnitrostátních právních předpisů a postupů. Skutečnost, že se dítěti neposkytla možnost vyjádřit svůj názor, by neměla být automaticky důvodem pro odmítnutí uznání a odepření výkonu veřejných listin a dohod ve věcech rodičovské zodpovědnosti.“

2. (...) Veřejné listiny a dohody ve věcech rodičovské zodpovědnosti, které mají závazné právní účinky a jsou vykonatelné v (...) členském státě (...) původu, jsou uznávané a vykonávané (...) v jiných členských státech, aniž se požaduje prohlášení vykonatelnosti. Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, použijí se odpovídajícím způsobem oddíly 1 a 3 této kapitoly.

Článek 56

Osvědčení

1. **Soud** nebo příslušný orgán členského státu původu **sdělený Komisi podle článku 81** vydá (...) na žádost strany (...) osvědčení **týkající se veřejné listiny nebo dohody:**

a) **ve věcech manželských** za použití formuláře uvedeného v příloze [III];

b) **ve věcech rodičovské zodpovědnosti za použití formuláře uvedeného v příloze [IV].⁶⁰**

Osvědčení **uvedené v písmeni b)** obsahuje shrnutí vykonatelné povinnosti (...) uvedeně ve **veřejné listině nebo dohodě** (...).

2. **Osvědčení lze vydat pouze pokud členský stát, který pověřil veřejný nebo jiný orgán formálním vyhotovením nebo registrací veřejné listiny nebo registrací dohody, je příslušný podle kapitoly II tohoto nařízení a veřejná listina nebo dohoda má v daném členském státě závazné právní účinky.**

⁶⁰ Osvědčení by mělo obsahovat políčko, ve kterém se zaškrtnutím uvede, zda byla dítěti poskytnuta možnost vyjádřit svůj názor, a v opačném případě důvody, proč tomu tak nebylo.

3. Bez ohledu na odstavec 2 nelze ve věcech rodičovské odpovědnosti osvědčení vydat, pokud existují náznaky, že obsah veřejné listiny nebo dohody je v rozporu s nejlepšími zájmy dítěte.

4. Osvědčení se vyhotoví v jazyce veřejné listiny nebo dohody. Lze je také vydat v jiném úředním jazyce Unie vyžádaném některou ze stran. Tímto nevzniká povinnost příslušného orgánu, jenž osvědčení vydal, poskytnout překlad nebo přepis [příslušného obsahu].

(...)

5. Pokud není osvědčení předloženo, není veřejná listina nebo dohoda v jiném členském státě uznána ani vykonána.

Článek 56a

Oprava a zrušení osvědčení

1. Soud nebo příslušný orgán členského státu původu sdělený Komisi podle článku 81 na návrh opraví a i bez návrhu může z vlastního podnětu opravit osvědčení, pokud z důvodu věcné chyby nebo opomenutí existuje rozpor mezi veřejnou listinou nebo dohodou a osvědčením.

2. Soud nebo příslušný orgán uvedený v odstavci 1 na návrh nebo z vlastního podnětu osvědčení zruší, pokud bylo uděleno chybně, s přihlédnutím k požadavkům stanoveným v článku 56.

3. Postup pro opravu nebo zrušení osvědčení, včetně případných opravných prostředků, se řídí právem členského státu původu.

Článek 56b

Důvody pro odmítnutí uznání nebo odepření výkonu

- 1. Uznání veřejné listiny nebo dohody ve věcech rozluky nebo rozvodu se odmítne:**
 - a) je-li takové uznání zjevně v rozporu s veřejným pořádkem členského státu, v němž se o uznání žádá;**
 - b) jestliže je neslučitelné s rozhodnutím, veřejnou listinou nebo dohodou mezi stejnými stranami v členském státě, v němž se o uznání rozhodnutí žádá; nebo**
 - c) jestliže je neslučitelné s dřívějším rozhodnutím, veřejnou listinou nebo dohodou mezi stejnými stranami v jiném členském státě nebo ve třetí zemi, za předpokladu, že toto dřívější rozhodnutí, veřejná listina nebo dohoda splňuje podmínky nezbytné k uznání rozhodnutí v členském státě, v němž se o uznání žádá.**
- 2. Uznání veřejné listiny nebo dohody ve věcech rodičovské zodpovědnosti se odmítne nebo její výkon se odepře:**
 - a) je-li takové uznání zjevně v rozporu s veřejným pořádkem členského státu, v němž se o uznání žádá, přičemž jsou vzaty v úvahu nejlepší zájmy dítěte;**
 - b) na žádost jakékoli osoby, která prohlašuje, že veřejná listina nebo dohoda zasahuje do její rodičovské zodpovědnosti, pokud byla veřejná listina vyhotovena nebo registrována nebo dohoda uzavřena a zaregistrována bez účasti této osoby;**
 - c) jestliže je neslučitelné, a v rozsahu, v němž je neslučitelné, s pozdějším rozhodnutím, veřejnou listinou nebo dohodou ve věcech rodičovské zodpovědnosti vydanými v členském státě, v němž se žádá o uznání nebo o výkon;**

- d) jestliže je neslučitelné, a v rozsahu, v němž je neslučitelné s pozdějším rozhodnutím, veřejnou listinou nebo dohodou ve věcech rodičovské zodpovědnosti vydanými v jiném členském státě nebo ve třetí zemi, ve které má dítě obvyklé bydliště, za předpokladu, že toto pozdější rozhodnutí, veřejná listina nebo dohoda splňuje podmínky nezbytné pro uznání v členském státě, v němž se žádá o uznání nebo o výkon.

3. Uznání veřejné listiny nebo dohody ve věcech rodičovské zodpovědnosti lze odmítnout nebo její výkon odeprít, pokud byla veřejná listina formálně vyhotovena nebo registrována nebo dohoda zaregistrována, aniž by dítěti, které je schopno vytvářet si vlastní názor, byla poskytnuta možnost svůj názor vyjádřit.

ODDÍL (...)5

(...) JINÁ USTANOVENÍ

(...)

(...)

Článek 50

Zákaz přezkoumání příslušnosti (...) **soudu** původu

Příslušnost (...) **soudu** členského státu původu nesmí být přezkoumávána. Hledisko veřejného pořádku uvedené v čl. 37 písm. a) a čl. 38 písm. a) nelze uplatnit v případě pravidel pro určení příslušnosti stanovených v článcích 3 až (...)13.

Článek 51

Rozdíly v použitelném právu

Uznání rozhodnutí ve věcech manželských nesmí být odmítnuto z toho důvodu, že právo členského státu, v němž se o uznání žádá, nepřipouští rozvod, rozluku nebo prohlášení manželství za neplatné na základě týchž skutečností.

Článek 52

Zákaz přezkoumání ve věci samé

Rozhodnutí vydané v jiném členském státě nesmí být v žádném případě přezkoumáváno ve věci samé.

Článek 52a

Opravný prostředek v některých členských státech

Pokud bylo rozhodnutí vydáno v Irsku, na Kypru nebo ve Spojeném království, je každý opravný prostředek, který je přípustný v členském státě původu, řádným opravným prostředkem ve smyslu této kapitoly.

(...)

(...)

Článek 57

Náklady

Tato kapitola se rovněž použije na stanovení výše nákladů řízení podle tohoto nařízení a na výkon rozhodnutí o těchto nákladech.

Článek 58

Právní pomoc

1. Navrhovatel, jemuž se v členském státě původu dostává výhod úplné nebo částečné právní pomoci nebo který je osvobozen od úhrady nákladů řízení nebo poplatků, je oprávněn v rámci postupů podle (...) **čl. 27 odst. 3 a článků 39 a 42/47q** požívat nejvýhodnější právní pomoci nebo nejrozsáhlejšího osvobození od úhrady nákladů řízení nebo poplatků podle práva členského státu výkonu.
2. **Navrhovatel, jenž v členském státě původu využil bezplatné řízení před správním orgánem sděleným Komisi podle článku 81, má v jakémkoli řízení uvedeném v odstavci 1 nárok na právní pomoc podle odstavce 1. Za tímto účelem předloží doklad vydaný příslušným orgánem členského státu původu dosvědčující, že splňuje ekonomické podmínky pro nárok na úplnou nebo částečnou právní pomoc nebo na osvobození od nákladů řízení.**

Článek 59

Záruka nebo jistota

Po straně, která v jednom členském státě navrhuje výkon rozhodnutí vydaného v jiném členském státě, nesmí být na základě skutečnosti, že je cizím státním příslušníkem nebo že nemá (...) obvyklý pobyt v členském státě výkonu, požadována žádná záruka ani jistota, jakkoli označená.

KAPITOLA V

SPOLUPRÁCE (...) VE VĚCECH RODIČOVSKÉ ZODPOVĚDNOSTI⁶¹

⁶¹ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Ustanovení tohoto nařízení o spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti by se neměla použít na vyřizování žádostí o navrácení podle Haagské úmluvy z roku 1980, které nejsou řízeními ve věci rodičovské zodpovědnosti podle článku 19 Haagské úmluvy z roku 1980 a podle ustálené judikatury Soudního dvora. Použití Haagské úmluvy z roku 1980 by však mělo být doplněno ustanoveními tohoto nařízení týkajícími se mezinárodních únosů dětí a obecnými ustanoveními.“

Viz rovněž bod odůvodnění navržený v poznámce pod čarou č. 3.

Článek 60

Určení **ústředních orgánů**⁶²

Každý členský stát určí jeden nebo více ústředních orgánů, které budou nápomocny při používání tohoto nařízení ve věcech rodičovské zodpovědnosti, a stanoví místní nebo věcnou příslušnost každého orgánu. V případě, že členský stát určil více než jeden ústřední orgán, zasílají se sdělení obvykle přímo danému příslušnému ústřednímu orgánu. Pokud se sdělení zašle nepřislušnému ústřednímu orgánu, (...) **postoupí** je tento orgán příslušnému ústřednímu orgánu a (...) informuje o tom odesílatele.

(...)

Článek 62

Obecné úkoly ústředních orgánů

1. Ústřední orgány sdělují informace o vnitrostátních právních předpisech (...), řízeních a službách, **jež jsou k dispozici ve věcech rodičovské zodpovědnosti, a přijímají opatření, jež považují za vhodná (...)** pro zlepšení uplatňování tohoto nařízení (...).
2. **Ústřední orgány navzájem spolupracují a podporují spolupráci mezi příslušnými orgány ve svých členských státech v zájmu dosažení cílů tohoto nařízení.**
3. (...) Pro **tyto účely (...)** lze využít Evropskou soudní síť pro občanské a obchodní věci.

⁶² Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Ve věcech rodičovské zodpovědnosti by ve všech členských státech měly být určeny ústřední orgány. Členské státy by měly zvážit určení téhož ústředního orgánu pro toto nařízení jako pro Haagské úmluvy z roku 1980 a 1996. Měly by zajistit, aby ústřední orgány měly dostatečné finanční a lidské zdroje k tomu, aby mohly plnit úkoly, které pro ně vyplývají z tohoto nařízení.“

Článek 62a

Žádosti prostřednictvím ústředních orgánů

1. Ústřední orgány na žádost ústředního orgánu jiného členského státu spolupracují v jednotlivých případech v zájmu dosažení cílů tohoto nařízení.
2. Žádosti podle této kapitoly může podávat soud nebo příslušný orgán. Žádosti podle čl. 63 písm. c) a g) a čl. 64 odst. 1 písm. c) mohou podat také nositelé rodičovské zodpovědnosti.
3. S výjimkou naléhavých případů a aniž je dotčen článek 67a, se žádosti podle této kapitoly podávají ústřednímu orgánu členského státu dožadujícího soudu nebo příslušného orgánu, nebo obvyklého bydliště navrhovatele.⁶³

⁶³ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„S výjimkou naléhavých případů a aniž je dotčena přímá spolupráce a komunikace mezi soudy povolená podle tohoto nařízení, mohly by žádosti podle tohoto nařízení o spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti podávat soudy a příslušné orgány a předkládat je ústřednímu orgánu členského státu dožadujícího soudu nebo příslušného orgánu. Některé žádosti by mohly být rovněž podávány nositeli rodičovské zodpovědnosti a měly by být předloženy ústřednímu orgánu obvyklého bydliště navrhovatele. Tyto žádosti by měly zahrnovat žádosti o poskytnutí informací a pomoci nositelům rodičovské zodpovědnosti, kteří žádají o uznání a výkon rozhodnutí na území dožádaného ústředního orgánu, zejména pokud jde o práva na styk s dítětem a na navrácení dítěte, a v případě potřeby i informací o tom, jak získat právní pomoc; žádosti o usnadnění uzavírání dohod mezi nositeli rodičovské zodpovědnosti prostřednictvím mediace či jiných prostředků alternativního řešení sporů a žádosti předložené soudu nebo příslušnému orgánu, aby zvážil potřebu přijetí opatření na ochranu osoby nebo majetku dítěte.

Příkladem naléhavého případu umožňujícího přímý první kontakt se soudem nebo příslušným orgánem dožádaného členského státu by mohla být přímá žádost určená příslušnému orgánu jiného členského státu, aby zvážil potřebu přijmout opatření na ochranu dítěte, pokud se lze domnívat, že dítě je bezprostředně ohroženo.

Povinnost postupovat prostřednictvím ústředního orgánu by se měla týkat pouze prvních žádostí; veškerá další komunikace se soudem, příslušným orgánem nebo žadatelem by mohla probíhat rovněž přímo.“

4. Tento článek nebrání ústředním orgánům ani příslušným orgánům v tom, aby uzavíraly či udržovaly stávající dohody nebo ujednání s ústředními orgány nebo příslušnými orgány⁶⁴ jednoho nebo více jiných členských států, které umožňuje přímou komunikaci v rámci jejich vzájemných vztahů.
5. Tato kapitola nebrání žádnému nositeli rodičovské zodpovědnosti, aby se obrátil přímo na soudy jiného členského státu.
6. Žádné ustanovení v článku 63 ani v článku 64 neukládá ústřednímu orgánu povinnost vykonávat pravomoci, které mohou podle práva dožádaného členského státu vykonávat pouze justiční orgány.

Článek 63

(...) Zvláštní úkoly dožádaných ústředních orgánů

(...) **Dožádané** ústřední orgány učiní (...) přímo nebo prostřednictvím **soudů, příslušných** orgánů nebo jiných subjektů veškeré potřebné kroky s cílem:

- a) poskytnout v **souladu s vnitrostátním právem a postupy** pomoc při zjišťování místa, kde se dítě nachází, pokud se zdá, že by se dítě mohlo nacházet na území dožádaného členského státu, a (...) **pokud jsou tyto informace** nutné pro podání **návrhu nebo** žádosti podle tohoto nařízení;

⁶⁴ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Ústředním orgánům ani příslušným orgánům by nemělo být bráněno v tom, aby uzavíraly či udržovaly stávající dohody nebo ujednání s ústředními orgány nebo příslušnými orgány jednoho nebo více jiných členských států, které umožňuje přímou komunikaci v rámci jejich vzájemných vztahů. Příslušné orgány by měly informovat své ústřední orgány o takových dohodách nebo ujednáních.“

- b) shromažďovat a vyměňovat informace **relevantní v řízení ve věcech rodičovské zodpovědnosti** podle článku 64;
- c) poskytovat informace a pomoc nositelům rodičovské zodpovědnosti, kteří žádají o uznání a výkon rozhodnutí na (...) **území dožádaného ústředního orgánu**, zejména pokud jde o práva na styk s dítětem a na navrácení dítěte, **a v případě potřeby i informací o tom, jak získat právní pomoc**;
- d) usnadňovat komunikaci **soudů, příslušných orgánů a jiných zapojených subjektů**,⁶⁵ zejména při uplatňování článku (...) **64a**;
- e) **usnadňovat**⁶⁶ **v případě potřeby komunikaci soudů**, zejména při uplatňování článků **12, 12a, 14 a 19**;

⁶⁵ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Ve zvláštních případech ve věcech rodičovské zodpovědnosti, které spadají do působnosti tohoto nařízení, by ústřední orgány měly při poskytování pomoci vnitrostátním soudům, příslušným orgánům a jiným subjektům, jakož i nositelům rodičovské zodpovědnosti navzájem spolupracovat. Tyto jiné subjekty by mohly zahrnovat například nevládní organizace nabízející zařízení pro asistovaný styk nebo subjekt obecně nazývaný soud pro rodinné záležitosti existující v některých členských státech. Pomoc poskytovaná ústředním orgánem dožádaného členského státu by měla zahrnovat zejména nalezení dítěte buď přímo, nebo prostřednictvím soudů, příslušných orgánů nebo jiných subjektů, je-li to nezbytné ke splnění žádosti podle tohoto nařízení, jakož i poskytnutí jakékoli další informace relevantní v řízení ve věcech rodičovské zodpovědnosti.“

⁶⁶ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Dožádané ústřední orgány by rovněž měly učinit všechny vhodné kroky, aby v případě potřeby usnadnily komunikaci mezi soudy, zejména pokud jde o uplatnění pravidel o postoupení příslušnosti, o předběžných opatřeních včetně opatření zajišťovacích v naléhavých případech, zejména pokud se týkají mezinárodních únosů dětí a jsou zaměřena na minimalizaci rizik uvedených v čl. 13 odst. 1 písm. b) Haagské úmluvy z roku 1980, a o překážce litispendence a závislých žalobách. Za tímto účelem může být poskytování informací pro další přímou komunikaci v některých případech dostačující (například poskytnutí kontaktních údajů orgánů péče o děti, sítě soudců nebo příslušného soudu).“

- f) poskytovat informace a pomoc, které **soudy a příslušné** orgány potřebují pro uplatnění článku 65; **a**
 - g) usnadňovat uzavírání dohod mezi nositeli rodičovské zodpovědnosti prostřednictvím mediace či jiných prostředků **alternativního řešení sporů** a usnadňovat přeshraniční spolupráci za tímto účelem (...).
- (...)

Článek 64

Spolupráce při shromažďování a výměně informací **relevantních v řízení ve věcech rodičovské zodpovědnosti**

1. Ústřední orgán členského státu, ve kterém dítě má **či mělo** obvyklé bydliště nebo se zdržuje **či zdržovalo**, na základě odůvodněné žádosti (...) přímo nebo prostřednictvím **soudů, příslušných** orgánů nebo jiných subjektů:

a) **předloží, pokud je k dispozici, nebo vyhotoví a předloží zprávu o:**

- i) (...) situaci dítěte;
- ii) (...) veškerých **probíhajících** řízeních (...) **ve věcech rodičovské zodpovědnosti za** dítě; nebo
- iii) (...) rozhodnutích přijatých (...) **ve věcech rodičovské zodpovědnosti za dítě;**

- b) poskytne jakékoli další informace relevantní v řízení ve věcech rodičovské zodpovědnosti v dožadujícím členském státě, zejména o situaci rodiče, příbuzného, nebo jiné osoby, jež může býtzpůsobilá pečovat o dítě, pokud to vyžaduje situace dítěte; nebo
- c) může požádat **soud nebo** příslušný orgán svého členského státu, aby zvážil přijetí opatření na ochranu osoby nebo majetku dítěte.

(...)

2. V případě, že dítě je vystaveno vážnému nebezpečí a soud nebo příslušný orgán, který zvažuje anebo přijal opatření k ochraně dítěte, se dozvěděl, že došlo ke změně bydliště dítěte nebo že se dítě zdržuje v jiném členském státě, informuje soudy nebo příslušné orgány tohoto jiného členského státu o vzniklém nebezpečí a o přijatých nebo zamýšlených opatřeních. Tyto informace mohou být předány přímo nebo prostřednictvím ústředních orgánů.

3. K žádostem uvedeným v odstavcích 1 a 2 a k jakýmkoli dalším dokumentům se přiloží překlad do úředního jazyka dožádaného členského státu nebo, pokud má tento členský stát více úředních jazyků, do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků místa, kde má být žádost vyřízena, nebo do jakéhokoli jiného úředního jazyka, který dožádaný členský stát výslovně přijímá. Členské státy v souladu s článkem 81 sdělí Komisi, které jazyky přijímají.

4. Kromě případů, kdy to znemožňují výjimečné okolnosti,⁶⁷ předají se informace uvedené v odstavci 1 dožadujícímu ústřednímu orgánu nejpozději tři měsíce po přijetí žádosti.

⁶⁷ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Jelikož čas je ve věcech rodičovské zodpovědnosti zásadní, měly by informace požadované podle ustanovení tohoto nařízení o spolupráci, mimo jiné v oblasti shromažďování a výměny informací relevantních v řízeních ve věcech rodičovské zodpovědnosti, a rozhodnutí, kterým se uděluje nebo odmítá souhlas k umístění dítěte v jiném členském státě, předány dožadujícímu členskému státu ústředním orgánem dožádaného členského státu nejpozději tři měsíce po přijetí žádosti, kromě případů, kdy to znemožňují výjimečné okolnosti. Toto by mělo zahrnovat povinnost příslušného vnitrostátního orgánu poskytnout informace dožádanému ústřednímu orgánu v takové lhůtě, aby mohl tento časový rámec dodržet, nebo vysvětlit, proč poskytnuty nemohou být. Všechny zapojené příslušné orgány by se nicméně měly snažit poskytnout odpovědi ještě rychleji než v této maximální lhůtě.“

Článek 64a

Provádění rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti v jiném členském státě

1. Soud jednoho členského státu může požádat soudy nebo příslušné orgány jiného členského státu, aby pomohly při provádění⁶⁸ rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti vydaných podle tohoto nařízení, zejména při zajišťování účinného výkonu práva na styk s dítětem.
2. K žádosti uvedené v odstavci 1 a k jakýmkoli doprovodným dokumentům se přiloží překlad do úředního jazyka dožádaného členského státu nebo, pokud má tento členský stát více úředních jazyků, do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků místa, kde má být žádost vyřízena, nebo do jakéhokoli jiného úředního jazyka, který dožádaný členský stát výslovně přijímá. Členské státy v souladu s článkem 81 sdělí Komisi, které jazyky přijímají.

⁶⁸ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Pokud soud členského státu již rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti vydal, nebo takové rozhodnutí zvažuje, a pokud má být toto rozhodnutí provedeno v jiném členském státě, měl by tento soud mít možnost požádat, aby mu byly soudy nebo příslušné orgány uvedeného členského státu při provádění rozhodnutí nápomocny. To by mělo platit například pro rozhodnutí, kterým se přiznává právo na styk s dítětem pod dohledem, jenž má být vykonáván v jiném členském státě, než je členský stát, kde se nachází soud, který styk nařizuje, nebo které zahrnuje jakákoliv další doprovodná opatření soudů nebo příslušných orgánů v členském státě, kde má být rozhodnutí provedeno.“

⁶⁹ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Pokud je rozhodnutí o umístění dítěte do ústavní nebo pěstounské péče zvažováno v členském státě obvyklého bydliště dítěte, měl by soud v nejranější fázi řízení zvážit vhodná opatření k zajištění dodržování práv dítěte, zejména práva zachovat si svou identitu a kontakt s rodiči nebo případně s jinými příbuznými, a to s ohledem na články 8, 9 a 20 Úmluvy OSN o právech dítěte. Pokud má soud vědomost o úzkém vztahu dítěte k jinému členskému státu, mohla by vhodná opatření zejména zahrnovat oznámení konzulárnímu orgánu tohoto členského státu, použije-li se čl. 37 písm. b) Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích. Tato vědomost by mohla vycházet rovněž z informací poskytnutých ústředním orgánem tohoto jiného členského státu. Vhodná opatření by mohla rovněž zahrnovat žádost o informace týkající se rodiče, příbuzného nebo jiných osob, jež mohou být způsobilé pečovat o dítě, podanou podle tohoto nařízení tomuto členskému státu. Podle okolností by soud mohl navíc rovněž požádat o informace o řízeních a rozhodnutích týkajících se rodiče nebo sourozenců dítěte. V první řadě by se měly i nadále zohlednit nejlepší zájmy dítěte. Žádným z těchto ustanovení by neměly být dotčeny zejména vnitrostátní právní předpisy nebo postupy použitelné pro rozhodnutí o umístění vydané soudem nebo příslušným orgánem členského státu, který umístění zvažuje. Zejména by tím orgánům členského státu, který je příslušný, nevznikala povinnost umístit dítě do jiného členského státu a uvedený členský stát by nebyl dále zapojen do rozhodování nebo řízení o umístění.“

1. V případě, že (...) **soud nebo příslušný orgán** (...) zvažuje umístění dítěte v (...) jiném členském státě,⁷⁰ musí nejprve získat souhlas příslušného orgánu v tomto jiném členském státě. Za tímto účelem (...) ústřední orgán (...) **dožadujícího** členského státu předá ústřednímu orgánu **dožádaného** členského státu, do něhož má být dítě umístěno, žádost o souhlas, která obsahuje zprávu o dítěti spolu s důvody navrhovaného umístění nebo poskytnutí péče, **informace o zvažovaném financování a jakékoli další informace, jež považuje za relevantní, jako například o očekávané době trvání umístění.**⁷¹

⁷⁰ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Jakékoli umístění dítěte do pěstounské péče – tj., v souladu s vnitrostátním právem a postupy, do péče jedné či více osob – nebo do ústavní péče, např. do sirotčince nebo dětského domova, v jiném členském státě by mělo spadat do oblasti působnosti tohoto nařízení, pokud není výslovně vyňato jako je například umístění za účelem adopce, umístění do péče rodiče nebo případně jiného blízkého příbuzného dle prohlášení přijímajícího členského státu. V důsledku toho by mělo být zahrnuto i „výchovné umístění“ nařízené soudem nebo příslušným orgánem se souhlasem rodičů nebo dítěte nebo na jejich žádost z důvodu poruch chování dítěte. Vyloučeno by mělo být pouze umístění – výchovné či sankční – nařízené či zařízené v důsledku jednání dítěte, které by v případě spáchání dospělou osobou mohlo být trestným činem podle vnitrostátního trestního práva, a to bez ohledu na skutečnost, zda by to v konkrétním případě mohlo vést k odsouzení.“

⁷¹ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Zvažuje-li soud nebo příslušný orgán členského státu umístění dítěte do jiného členského státu, měl by před umístěním nejdříve proběhnout postup konzultace za účelem získání souhlasu. Soud nebo příslušný orgán, který zvažuje umístění, by měl před tím, než nařídí či zařídí umístění, získat souhlas příslušného orgánu členského státu, v němž by bylo dítě umístěno. Neodpoví-li příslušný orgán do tří měsíců, nemělo by to být chápáno jako souhlas a bez souhlasu by se umístění nemělo uskutečnit. Žádost o souhlas by měla zahrnovat přinejmenším zprávu o dítěti spolu s důvody navrhovaného umístění nebo poskytnutí péče, očekávanou dobu trvání umístění, informace o zvažovaném financování a být doplněna o jakékoli další informace, jež by dožádaný členský stát mohl považovat za relevantní, jako například o plánovaném dozoru nad opatřeními, o ujednáních ohledně kontaktu s rodiči, jinými příbuznými nebo osobami, k nimž má dítě úzký vztah, nebo o důvodech, proč takový kontakt není zvažován s ohledem na článek 8 Evropské úmluvy o lidských právech.

S ohledem na judikaturu Soudního dvora, pokud byl souhlas s umístěním vydán na určitou dobu, neměl by se vztahovat na rozhodnutí nebo ujednání, jimiž se prodlužuje doba trvání umístění. Za takovýchto okolností by měla být podána nová žádost o souhlas.“

1a. Odstavec 1 se nepoužije, pokud má být dítě umístěno do péče rodiče.

Členské státy mohou rozhodnout, že v případě umístění do péče určitých kategorií blízkých příbuzných kromě rodičů na vlastním území se souhlas podle odstavce 1 nevyžaduje. Tyto kategorie se sdělí Komisi podle článku 81.

1b. Ústřední orgán jiného členského státu může soud nebo příslušný orgán, který zvažuje umístění dítěte, informovat o úzkém vztahu dítěte k tomuto členskému státu. Nejsou tím dotčeny vnitrostátní právní předpisy ani postupy členského státu zvažujícího umístění.

2. K žádosti a (...) jakýmkoli dalším dokumentům uvedeným v odstavci 1 se přiloží překlad do úředního jazyka dožádaného členského státu nebo, pokud má tento členský stát více úředních jazyků, do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků (...) místa, kde má být žádost vyřízena, nebo do jakéhokoli jiného úředního jazyka, který dožádaný členský stát výslovně přijímá. Členské státy v souladu s článkem 81 sdělí Komisi, které jazyky přijímají.

3. (...) Umístění uvedené v odstavci 1 (...) dožadující členský stát (...) nařídí či zařídí pouze (...) poté, co příslušný orgán dožádaného členského státu s umístěním souhlasil.

4. Kromě případů, kdy to znemožňují výjimečné okolnosti, se (...) rozhodnutí, kterým se uděluje nebo odmítá souhlas, předá dožadujícímu ústřednímu orgánu nejpozději (...) tři měsíce po přijetí žádosti.⁷²

⁷² Viz navrhovaný bod odůvodnění uvedený výše v poznámce pod čarou č. 67.

5. Postupy pro udělení souhlasu se řídí vnitrostátním právem dožádaného členského státu⁷³.
6. Tento článek nebrání ústředním orgánům ani příslušným orgánům v tom, aby uzavíraly či udržovaly stávající dohody nebo ujednání s ústředními orgány nebo příslušnými orgány jednoho nebo více jiných členských států, jimiž se zjednodušuje postup konzultace pro získání souhlasu v rámci jejich vzájemných vztahů.

Článek 66

(...) Náklady ústředních orgánů

- (...) 1. Pomoc poskytovaná ústředními orgány podle tohoto nařízení je bezplatná.
2. Každý ústřední orgán nese své vlastní náklady **plynoucí z používání tohoto nařízení**.

Článek 67

Schůze ústředních orgánů

1. Pro usnadnění používání tohoto nařízení se ústřední orgány pravidelně scházejí.

⁷³ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Členské státy by kromě toho v souladu s judikaturou Soudního dvora měly stanovit jasná pravidla a postupy pro vydání souhlasu stanoveného v tomto nařízení způsobem zaručujícím právní jistotu a rychlost řízení. Tyto postupy by měly mimo jiné umožnit příslušnému orgánu, aby vydal či odmítl souhlas v krátké lhůtě.“

2. Tyto schůze ústředních orgánů svolává **zejména Komise**⁷⁴ v rámci Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci v souladu s rozhodnutím 2001/470/ES.

KAPITOLA VI

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 67a0

Oblast působnosti

Tato kapitola se použije na vyřizování návrhů a žádostí podle kapitol III až V tohoto nařízení.

Článek 67a

Spolupráce a komunikace mezi soudy

1. Pro účely tohoto nařízení mohou soudy přímo spolupracovat a komunikovat nebo navzájem požadovat informace pod podmínkou, že tato komunikace respektuje procesní práva stran řízení a pravidla pro důvěrnost informací.

⁷⁴ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Skutečnost, že schůze ústředních orgánů svolává zejména Komise v rámci Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci v souladu s rozhodnutím 2001/470/ES, by neměla bránit organizování jiných schůzí ústředních orgánů.“

2. Spolupráci podle odstavce 1 lze provádět všemi prostředky, které soud považuje za vhodné. Může se zejména týkat:

- a) komunikace pro účely článků 12 a 12a;**
- b) informací podle článku 14;**
- c) informací o probíhajících řízeních pro účely článku 19;**
- d) komunikace pro účely kapitol III až V.**

Článek 65a

Shromažďování a předávání informací⁷⁵

⁷⁵ Vloží se dva body odůvodnění v tomto smyslu:

- (R1) „Pokud v tomto nařízení není stanoveno jinak, mělo by se nařízení (EU) 2016/679 použít na zpracování osobních údajů členskými státy při uplatňování tohoto nařízení. Zejména proto, aby nebylo ohroženo vyřízení žádosti podle tohoto nařízení, například o navrácení dítěte podle Haagské úmluvy o únosech dětí z roku 1980, nebo žádosti, aby soud zvážil potřebu přijetí opatření na ochranu osoby nebo majetku dítěte, lze oznámení subjektu údajů podle čl. 14 odst. 1 až 4 nařízení (EU) 2016/679, například ohledně údajů požadovaných pro umístění dítěte, odložit až do doby, než bude žádost o tyto informace vyřízena. Tato výjimka je v souladu s čl. 14 odst. 5, jakož i čl. 23 odst. 1 písm. f), g), i) a j) nařízení (EU) 2016/679.“
- (R2) „To nebrání zprostředkovateli, soudu nebo příslušnému orgánu, jemuž byly předány informace uvedené v odstavci 1, aby přijal opatření na ochranu dítěte, nebo zajistil jejich přijetí, v případě, že dítěti hrozí újma nebo že existují náznaky takové hrozby.“

- 1. Dožádaný ústřední orgán předá veškeré návrhy, žádosti nebo informace v nich obsažené ve věcech rodičovské zodpovědnosti a mezinárodních únosů dětí podle tohoto nařízení podle potřeby soudu nebo příslušnému orgánu ve svém členském státě nebo jinému zprostředkovateli v souladu s vnitrostátními právními předpisy a postupy.**
- 2. Zprostředkovatel, soud nebo příslušný orgán, jemuž byly informace uvedené v odstavci 1 předány podle tohoto nařízení, je může používat pouze pro účely tohoto nařízení.**
- 3. Zprostředkovatel, soud nebo příslušný orgán, který uchovává nebo je v dožádaném členském státě příslušný shromažďovat informace potřebné pro vyřízení žádosti nebo návrhu podle tohoto nařízení, poskytne tyto informace dožádanému ústřednímu orgánu na jeho žádost, jestliže ten k nim nemá přímý přístup.**
- 4. Dožádaný ústřední orgán předá v případě potřeby takto získané informace dožadujícímu ústřednímu orgánu v souladu s vnitrostátním právem a postupy.**

Článek 67b

Informování subjektu údajů

Pokud existuje riziko, že by tím mohlo být dotčeno účinné vyřízení žádosti podle tohoto nařízení, pro niž byly informace předány, lze povinnost informovat subjekt údajů podle čl. 14 odst. 1 až 4 nařízení (EU) 2016/679 odložit až do doby, než bude žádost vyřízena.⁷⁶

Článek 67c

Nezveřejňování informací⁷⁷

⁷⁶ Viz navrhovaný bod odůvodnění v poznámce pod čarou č. 75.

⁷⁷ Po bodu odůvodnění navrženém v poznámce pod čarou č. 75 se doplní text tohoto znění:

„V případech, kdy by zveřejnění nebo potvrzení relevantních informací mohlo ohrozit nejlepší zájem dítěte, pokud například došlo k domácímu násilí a soud nařídil nezveřejnit novou adresu dítěte žadateli, toto nařízení usiluje o nalezení křehké rovnováhy. Toto nařízení sice stanoví, že ústřední orgán, soud nebo příslušný orgán by neměl zveřejnit ani potvrdit žadateli nebo třetí straně žádné informace shromážděné nebo předané pro účely tohoto nařízení, pokud shledá, že by to mohlo ohrozit zdraví, bezpečnost nebo svobodu dítěte nebo jiné osoby, nicméně však zdůrazňuje, že by to nemělo bránit shromažďování a předávání informací ústředními orgány, soudy a příslušnými orgány a mezi nimi, pokud je to nezbytné k plnění povinností podle tohoto nařízení. To znamená, že pokud je to možné a vhodné, může být žádost zpracována podle tohoto nařízení, aniž by žadateli byly poskytnuty všechny informace potřebné k jejímu zpracování. Pokud tak stanoví vnitrostátní právo, může například ústřední orgán zahájit řízení jménem žadatele, aniž by žadateli předal informace o místě pobytu dítěte. V případech, kdy by samotné podání žádosti mohlo ohrozit zdraví, bezpečnost či svobodu dítěte nebo jiné osoby, by však neměla podle tohoto nařízení existovat povinnost takovou žádost podat.“

1. Ústřední orgán, soud nebo příslušný orgán nezveřejní ani nepotvrdí informace shromážděné nebo předané pro účely kapitol III až VI, jestliže shledá, že by to mohlo ohrozit zdraví, bezpečnost či svobodu dítěte nebo jiné osoby.
2. Rozhodnutí vydané za tímto účelem v jednom členském státě zohlední ústřední orgány, soudy a příslušné orgány ostatních členských států, zejména v případech domácího násilí.
3. Žádná skutečnost v tomto článku nebrání shromažďování a předávání informací ústředními orgány, soudy a příslušnými orgány a mezi nimi, pokud jde to nezbytné k plnění povinností podle kapitol III až VI.

Článek 68

Legalizace nebo další podobné formality

V rámci tohoto nařízení se nevyžaduje legalizace či obdobný formální požadavek.

Článek 69

(...) **Jazyky**

1. Aniž je dotčen čl. 35/**47j** odst. 2 písm. a), pokud je vyžadován překlad nebo přepis podle tohoto nařízení, provádí se tento překlad nebo přepis do úředního jazyka dotčeného členského státu nebo, pokud má tento členský stát více úředních jazyků, do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků soudního řízení v místě, kde se strana dovolává rozhodnutí vydaného v jiném členském státě nebo kde podává návrh, v souladu s právem uvedeného členského státu.

2. Překlady nebo přepisy příslušného obsahu osvědčení uvedených v člancích (...) **36a, 471** a 56 lze vyhotovit v jakémkoli jiném úředním jazyce nebo jazycích orgánů Unie, u nichž dotčený členský stát v souladu s článkem 81 sdělil, že je může přijmout.

3. (...) **Členské státy oznámí Komisi úřední jazyk nebo jazyky orgánů Unie jiné než své vlastní, ve kterých jsou přípustná sdělení ústředním orgánům.**

4. Jakýkoli překlad vyžadovaný pro účely kapitol **III a IV** tohoto nařízení vyhotoví osoba, která má kvalifikaci k vyhotovování překladů v jednom z členských států.

KAPITOLA VII

AKTY V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI

Článek 70

Změny příloh

Komise je zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 71 týkající se změny (...) **[příslušných]⁷⁸ příloh za účelem aktualizace nebo technické úpravy uvedených příloh.**

⁷⁸ Odkazy na přílohy budou vloženy později.

Článek 71

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 70 je svěřena Komisi na dobu neurčitou počínaje dnem [den vstupu tohoto nařízení v platnost].
3. Rada může přenesení pravomoci uvedené v článku 70 kdykoliv zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 70 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jí byl tento akt oznámen, nebo pokud Rada před uplynutím této lhůty informuje Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.
7. Evropský parlament je informován o přijetí aktů v přenesené pravomoci Komisí, o námitkách k nim vyslovených a o zrušení přenesení pravomoci Radou.

KAPITOLA VIII

VZTAH K JINÝM NÁSTROJŮM

Článek 72

Vztah k jiným nástrojům⁷⁹

1. Aniž je dotčen **odstavec 2 tohoto článku a články 73 (...) až 78**, nahrazuje toto nařízení mezi členskými státy smlouvy platné v okamžiku vstupu nařízení (ES) č. 2201/2003 v platnost, které byly uzavřeny mezi dvěma nebo více členskými státy ve věcech upravených tímto nařízením.
2. **Finsku a Švédsku byla poskytnuta možnost prohlásit v souladu s čl. 59 odst. 2 nařízení (ES) č. 2201/2003 a s výhradou podmínek stanovených v písmenech b) a c) uvedeného ustanovení, že se na jejich vzájemné vztahy zcela nebo zčásti použije Úmluva ze dne 6. února 1931 mezi Dánskem, Finskem, Islandem, Norskem a Švédskem zahrnující ustanovení mezinárodního práva soukromého o manželství, osvojení a poručnictví, spolu se závěrečným protokolem k této úmluvě, namísto pravidel obsažených v uvedeném nařízení. Jejich příslušná prohlášení byla zveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie jako příloha nařízení (ES) č. 2201/2003. Tato prohlášení je možné kdykoli zcela nebo zčásti odvolat.**
3. **Pravidla pro určení příslušnosti obsažená v jakékoliv úmluvě uzavřené v budoucnu mezi členskými státy podle odstavce 2, která se bude týkat věcí upravených tímto nařízením, musí být v souladu s pravidly pro určení příslušnosti stanovenými tímto nařízením.**

⁷⁹ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Připomíná se, že v případě dohod s jedním nebo více třetími státy, které členský stát uzavřel před datem svého přistoupení k Unii, se použije článek 351 Smlouvy o fungování Evropské unie.“

4. Mezi občany Evropské unie musí být zachována zásada nediskriminace na základě státní příslušnosti.

5. Rozhodnutí vydaná podle pravidel o určení příslušnosti odpovídajících pravidlům uvedeným v kapitole II tohoto nařízení v některém ze severských států, který učinil prohlášení uvedené v odstavci 2, se v jiných členských státech uznají a vykonají podle pravidel stanovených v kapitole IV oddílu 1 tohoto nařízení.

6. Členské státy zašlou Komisi

- a) opisy dohod a jednotných právních předpisů, které tyto dohody uvedené v odstavci 3 provádějí;**
- b) oznámení o vypovězení nebo změnách těchto dohod a jednotných právních předpisů uvedených v odstavcích 2 a 3.**

Tato informace bude zveřejněna v *Úředním věstníku* Evropské unie.

Článek 73

Vztahy k některým mnohostranným úmluvám

Pokud se týče věcí upravených tímto nařízením, má ve vztazích mezi členskými státy toto nařízení přednost před těmito úmluvami:

- a) Haagská úmluva ze dne 5. října 1961 o pravomoci orgánů a použitelném právu při ochraně nezletilých;
- b) Lucemburská úmluva ze dne 8. září 1967 o uznávání rozhodnutí týkajících se rozluky manželů;
- c) Haagská úmluva ze dne 1. června 1970 o uznání rozvodů a zrušení manželského soužití;
- d) Evropská úmluva ze dne 20. května 1980 o uznávání a výkonu rozhodnutí o výchově dětí a obnovení výchovy dětí.

Článek 74

Vztah k Haagské úmluvě ze dne 25. října 1980

o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí

Pokud dítě bylo neoprávněně přemístěno nebo je neoprávněně zadržováno v jiném členském státě, než je členský stát, kde mělo dítě obvyklé bydliště bezprostředně před neoprávněným přemístěním nebo zadržením, (...) **použijí se nadále** ustanovení Haagské úmluvy z roku 1980, **doplněná ustanoveními kapitoly III a VI tohoto nařízení. Pokud rozhodnutí nařizující navrácení dítěte podle Haagské úmluvy z roku 1980 a vydané v jednom členském státě má být uznáno a vykonáno v jiném členském státě v návaznosti na další neoprávněné přemístění nebo zadržení dítěte, použije se kapitola IV.**

Článek 75

Vztah k Haagské úmluvě ze dne 19. října 1996 o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí

1. Pokud jde o vztah k Haagské úmluvě z roku 1996, použije se toto nařízení:
 - a) s výhradou odstavce 2 v případě, že dotčené dítě má obvyklé bydliště na území členského státu;
 - b) ohledně uznávání a výkonu rozhodnutí vydaného (...) **soudem** členského státu na území jiného členského státu, i pokud má dotčené dítě obvyklé bydliště na území státu, který je smluvní stranou uvedené úmluvy a v němž se nepoužije toto nařízení.

2. Aniž je dotčen odstavec 1:

- a) pokud se strany dohodly na příslušnosti (...) **soudu** smluvního státu Haagské úmluvy z roku 1996, ve kterém se nepoužije toto nařízení, použije se článek 10 uvedené úmluvy;
- b) pokud jde o postoupení příslušnosti mezi (...) **soudem** členského státu a soudem smluvního státu Haagské úmluvy z roku 1996, ve kterém se nepoužije toto nařízení, použijí se články 8 a 9 uvedené úmluvy;
- c) pokud probíhá řízení týkající se rodičovské zodpovědnosti u (...) **soudu** smluvního státu Haagské úmluvy z roku 1996, ve kterém se nepoužije toto nařízení, v době, kdy u (...) **soudu** členského státu byl podán návrh na zahájení řízení týkajícího se téhož dítěte a v téže věci, použije se článek 13 uvedené úmluvy.⁸⁰

(...)

Článek 76

Rozsah účinnosti

- 1. Dohody a úmluvy uvedené v člancích 72 až 75 jsou i nadále účinné ve vztahu k věcem neupraveným tímto nařízením.
- 2. Úmluvy uvedené v člancích 73 (...) **až** 75, zejména Haagské úmluvy z roku 1980 a z roku 1996, jsou i nadále účinné mezi členskými státy, které jsou jejich smluvními stranami, v souladu s články 73 (...) **až** 75.

⁸⁰ Vloží se bod odůvodnění v tomto smyslu:

„Právo rozhodné ve věcech rodičovské zodpovědnosti by mělo být určeno v souladu s ustanoveními kapitoly III Haagské úmluvy z roku 1996. Při používání této úmluvy v řízení u soudu členského státu, v němž se uplatňuje toto nařízení, by se odkazem v čl. 15 odst. 1 uvedené úmluvy na „ustanovení kapitoly II“ uvedené úmluvy měl rozumět odkaz na „ustanovení tohoto nařízení“.“

Smlouvy se Svatým stolcem

1. Toto nařízení platí, aniž je dotčena mezinárodní smlouva (konkordát) mezi Svatým stolcem a Portugalskem, uzavřená ve Vatikánu dne (...) **18. května (...) 2004.**
2. Každé rozhodnutí týkající se neplatnosti manželství přijaté na základě smlouvy uvedené v odstavci 1 se v členských státech uzná za podmínek stanovených v kapitole IV oddílu 1 **pododdílu 1.**
3. Odstavce 1 a 2 se rovněž vztahují na tyto mezinárodní smlouvy (...) se Svatým stolcem:
 - a) „Lateránská smlouva“ ze dne 11. února 1929 mezi Itálií a Svatým stolcem, ve znění dohody a jejího dodatkového protokolu podepsaných v Římě dne 18. února 1984;
 - b) Dohoda mezi Svatým stolcem a Španělskem o právních záležitostech ze dne 3. ledna 1979;
 - c) Dohoda mezi Svatým stolcem a Maltou o uznání občanských účinků církevních sňatků a rozhodnutí církevních úřadů a soudů týkajících se těchto sňatků ze dne 3. února 1993, s (...) **třetím** dodatečným protokolem ze dne (...) **27. ledna (...) 2014.**
4. Uznávání rozhodnutí uvedených v odstavci 2 může ve Španělsku, v Itálii nebo na Maltě podléhat stejným pravidlům a kontrolám, které se používají na rozhodnutí církevních soudů vydaná v souladu s mezinárodními smlouvami uzavřenými se Svatým stolcem uvedenými v odstavci 3.

5. Členské státy zašlou Komisi
- a) opisy smluv uvedených v odstavcích 1 a 3;
 - b) oznámení o vypovězení nebo změnách těchto smluv.

KAPITOLA IX

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 78

Přechodná ustanovení

1. Toto nařízení se použije pouze na soudní řízení zahájená, na veřejné listiny formálně vyhotovené nebo registrované a na dohody (...) **registrované** dne nebo po dni [*den použitelnosti tohoto nařízení*].
2. Nařízení (ES) č. 2201/2003 se použije i nadále na rozhodnutí vydaná v zahájených soudních řízeních, veřejné listiny formálně vyhotovené nebo registrované a na dohody (...) **vykonatelné v členském státě**, v němž byly uzavřeny přede dnem [*den použitelnosti tohoto nařízení*], a spadající do oblasti působnosti uvedeného nařízení.

Článek 79

Monitorování a hodnocení

1. Do [*10 let ode dne použitelnosti*] předloží Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o hodnocení ex post tohoto nařízení podloženém informacemi poskytnutými členskými státy. V případě potřeby se ke zprávě přiloží legislativní návrh.

2. **Po [3 roky ode dne použitelnosti]** členské státy (...) **poskytnou** na vyžádání (...) Komisi (...) informace, **pokud jsou k dispozici, relevantní pro vyhodnocení fungování a uplatňování tohoto nařízení** ohledně:

- a) počtu rozhodnutí ve věcech manželských nebo ve věcech rodičovské zodpovědnosti, u nichž byla příslušnost založena na důvodech stanovených v tomto nařízení;
- b) pokud jde o návrhy na výkon podle článku 32, počtu případů, kdy k výkonu nedošlo do šesti týdnů od chvíle, kdy bylo zahájeno vykonávací řízení;
- c) počtu návrhů na odmítnutí uznání rozhodnutí podle článku 39 a (...) počtu případů, kdy bylo uznání odmítnuto;
- d) počtu návrhů na odepření výkonu rozhodnutí podle článku 41/**47p** a počtu případů, kdy byl výkon odepřen;
- e) počtu opravných prostředků podaných podle článku 44/**47r**, resp. článku 45/**47r**.

Článek 80

Členské státy se dvěma nebo více právními systémy

S ohledem na členský stát, ve kterém platí v různých územních celcích dva nebo více právních systémů nebo souborů pravidel upravujících věci, na něž se vztahuje toto nařízení,

- a) se odkaz na obvyklé bydliště v tomto členském státě vztahuje k obvyklému bydlišti v územním celku;
- b) se odkaz na státní příslušnost (...) vztahuje k územnímu celku určenému právem tohoto členského státu;
- c) se odkaz na orgán členského státu vztahuje k orgánu dotčeného územního celku tohoto členského státu;
- d) se odkaz na právo dožádaného státu vztahuje k právu územního celku, ve kterém se žádá přiznání příslušnosti, uznání nebo výkon.

Článek 81

Informace, které se sdělují Komisi

1. Členské státy sdělí Komisi tyto informace:
 - a) **orgány uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. b1) a b2) a v čl. 58 odst. 2;**
 - b) **soudy a orgány příslušné k vydávání osvědčení uvedené v čl. 36a odst. 1 a článku 56 a soudy příslušné k opravě osvědčení uvedené v čl. 36b odst. 1, čl. 47m odst. 1, článku 47ml a čl. 56 odst. 3 ve spojení s čl. 36b odst. 1;**
 - c) **soudy uvedené v čl. 27 odst. 3, článku 32/47f, čl. 39 odst. 1, čl. 41/47p odst. 1, čl. 44/47r odst. 2 a článku 45/47r;**
 - d) **orgány příslušné pro výkon uvedené v čl. 32/47f;**
 - e) **opravná řízení uvedená v článcích 44/47r a 45/47r;**
 - f) **názvy, adresy a komunikační prostředky ústředních orgánů určených na základě článku 60;**
 - f1) **případně kategorie blízkých příbuzných uvedených v čl. 65 odst. 1a;**
 - g) **jazyky přípustné pro sdělení ústředním orgánům na základě čl. (...)69 odst. 2;**
 - h) **jazyky přípustné pro překlady podle (...) čl. 64 odst. 3, čl. 64a odst. 2, čl. 65 odst. 2 a čl. 69 odst. 2.**

(...)

(...)
2. Členské státy sdělí Komisi informace uvedené v odstavci 1 do [(...) *dvaceti jedna měsíců od vstupu tohoto nařízení v platnost (...)*].
3. Členské státy informují Komisi o každé změně(...) informací **uvedených v odstavci 1.**
4. Komise informace **uvedené v odstavci 1** zveřejní vhodnými prostředky, mimo jiné prostřednictvím portálu evropské e-justice.

Článek 82

Zrušení

1. S výhradou čl. 78 odst. 2 **tohoto nařízení** se nařízení (ES) č. 2201/2003 zrušuje s účinkem ode dne [*den použitelnosti tohoto nařízení*].
2. Odkazy na zrušené nařízení se považují za odkazy na toto nařízení v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze [V].

Článek 83

Vstup v platnost

1. Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.
2. Použije se ode dne (...) [*první den měsíce následujícího po uplynutí lhůty tři let od data vyhlášení tohoto nařízení*], s výjimkou článků 70, 71 a 81, které se použijí ode dne [*datum vstupu tohoto nařízení v platnost*].

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech v souladu se Smlouvami.

V Bruselu dne

Za Radu

předseda/předsedkyně
